

Valsts kases 2018. gada publiskais pārskats

2018

<i>Pārskatā lietotie saīsinājumi</i>	3	3.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā	21
Valsts kases pārvaldnieka ziņojums	4	3.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts aizdevumu un galvojumu vadībā	21
Valsts kases juridiskais statuss, struktūra	5		
Valsts kases darbības stratēģija	6		
Valsts kases darbība 2018.gadā	7		
1. Valsts budžeta izpilde	7	4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācija	22
1.1. Darbības principi un attīstības virzieni	7	4.1. Darbības principi un attīstības virzieni	22
1.2. 2018.gada valsts budžeta izpildes organizācija	7	4.2. Sertifikācijas iestādes un maksājumu iestādes funkcijas ES fondu 2007.- 2013.gada plānošanas periodā	22
1.3. Valsts kases pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība	8	4.3. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2020.gada plānošanas periodā	23
1.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē	10	4.4. Sertifikācijas iestādes funkcijas Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam	24
1.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts budžeta izpildē	10	4.5. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2021.gada Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam	24
2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība	11	4.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā	24
2.1. Darbības principi un attīstības virzieni	11	5. Grāmatvedības uzskaites pakalpojums	25
2.2. Valsts parāda struktūra, rādītāji un izmaiņas	12	5.1. Darbības principi un attīstības virzieni	25
2.3. Valsts aizņēmumu vadība	13	5.2. Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšana	25
2.4. Valsts parāda portfeļa vadība	16	5.3. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā	25
2.5. Naudas līdzekļu vadība	17	6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība	26
2.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā	17	6.1. Valsts kases finansējums un tā izlietojums	26
2.7. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā	18	6.2. Personāls un personāla vadība	36
3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība	19	6.3. Kvalitātes, risku un informācijas drošības pārvaldība	37
3.1. Darbības principi un attīstības virzieni	19	6.4. Iekšējās kontroles sistēma	37
3.2. Valsts vārdā sniegtie galvojumi	20	Komunikācija ar sabiedrību	38
3.3. Valsts aizdevumi	20	Valsts kases 2019.gada attīstības prioritātes	39

ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
EUROSTAT	Eiropas Savienības Statistikas birojs
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IKP	Iekšzemes kopprodukts
LOK	Latvijas Olimpiskā komiteja

Mērvienības

EUR	<i>euro</i> , oficiālā Eiropas Savienības naudas vienība
-----	--

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā obligāta atsauce uz Valsts kasi kā datu avotu.

Publikācijā iekļautie dati turpmākajās publikācijās var tikt precizēti. Valsts kase neatbild par zaudējumiem, kas radušies publikācijas lietošanas rezultātā. Šo dokumentu nedrīkst pavairot, izplatīt komerciālos nolūkos vai kā citādi publicēt bez Valsts kases piekrišanas.

© Dizains: SIA "Dizaina stratēģija"

© Foto: Valts Kleins (portrets)

Latvijas ekonomikā 2018.gads iegājis vēsturē ar stabilu izaugsmi un nemainīgu politikas kursu, ko nodrošina Latvijas dalība Eiropas Savienībā, eirozonā un NATO.

Valsts kases darbību, tāpat kā valsts finanšu sektoru kopumā, 2018.gadā ietekmēja Latvijas finanšu sektora reputācijas krīze, kas varēja iedragāt finanšu tirgu uzticību valsts kredītspējai. Lai ierobežotu minēto notikumu iespējamo negatīvo ietekmi uz valsts kredītreitingiem, Valsts kases pārstāvji līdz ar Finanšu ministrijas, Latvijas Bankas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ekspertiem skaidroja un sniedza informāciju sadarbības partneriem, investoriem un kredītreitingu aģentūrām par notikumiem finanšu sektorā, to ietekmi uz Latvijas ekonomiku un pasākumiem situācijas uzlabošanai. 2018.gadā Latvijas valsts kredītreitings joprojām stabili saglabājās "A" grupā, kā arī saņemti kredītreitinga paaugstinājumi no Japānas kredītreitingu aģentūras *R&I* un starptautiskās kredītreitingu aģentūras *S&P Global*.

Labvēlīgā finanšu tirgus situācijā ar izdevīgām aizņemšanās procentu likmēm, nodrošinot zemu un prognozējamu parāda apkalpošanas izdevumus ilgtermiņā, sekmīgi realizēts ārējās aizņemšanās plāns 2018.gadam. Valsts kasei emitējot eiroobligācijas 1 mljrd. *euro* apmērā, pārfinansētas iepriekš uzņemtas valsts parāda saistības ar zemām procentu likmēm un nodrošināts ievērojams valsts budžeta līdzekļu ietaupījums valsts parāda apkalpošanai ilgtermiņā, t.sk. 2019.gadā – 16 milj. *euro* apmērā. Vienlaikus sasniegts arī būtisks stratēģiskais mērķis – palielināta parāda vērtspapīru likviditāte, sekmējot aktīvāku šo vērtspapīru tirdzniecību otrreizējā tirgū.

Naudas līdzekļu vadībā, attīstot jaunus instrumentus un nodrošinot finansiāli izdevīgu naudas līdzekļu ieguldīšanu, pirmo reizi izmantota jauna metode – iekšējā aizņēmuma vērtspapīru atpiršana.

Lai nodrošinātu finanšu pārskatu augsta līmeņa atbilstību starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņiem, realizēts prioritārais pasākums *Finanšu uzskaites procesa standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana (2015.-2018.gads)*: izstrādāta normatīvā bāze, grāmatvedības uzskaites rokasgrāmatas un gada pārskata sagatavošanas vadlīnijas, organizētas mācības valsts un pašvaldību finanšu jomas darbiniekiem, noteiktas vienotas diskonta likmes 2019.gadam, izstrādāti diskontēšanas kalkulatori. Regulējums kopumā veicinās pilnīgākas un

skaidrākas informācijas par valsts finanšu stāvokli sniegšanu finanšu pārskatos atbilstoši labākai starptautiskajai praksei.

Efektīvēts valsts budžeta izpildes process, optimizējot un vienkāršojot valsts budžeta asignējumu piešķiršanu, tādējādi būtiski mazinot administratīvo slogu visām valsts budžeta iestādēm, sniedzot iespēju efektīvāk izmantot administratīvos resursus valsts budžeta plānošanai un izpildes analīzei.

Uzsākta jaunas stratēģiskās pieejas valsts aizdevumu sniegšanā un apkalpošanā ieviešana, lai valsts aizdevumu pretendentiem vienkāršotu valsts aizdevuma saņemšanu investīciju projektu īstenošanai, padarot klientiem ērtāku valsts aizdevumu saņemšanu un sadarbību ar Valsts kasi digitālā vidē. Projektu plānots pabeigt nākamo trīs gadu laikā. 2018.gadā izvērtētas aizdevuma sniegšanas pakalpojuma pilnveides iespējas un tehniskais nodrošinājums tā automatizācijai, kā arī tiesiskais regulējums procesa optimizēšanai.

Īstenojot nozīmīgu valsts pārvaldes reformas pilotprojektu valsts budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites funkcijas centralizācijai, Valsts kase no 2018.gada pilotprojektā iesaistītajām iestādēm – Valsts kancelejai, Valsts administrācijas skolai, Pārresoru koordinācijas centram un Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei – nodrošina grāmatvedības uzskaites pakalpojumu, kā arī turpina pakalpojuma sniegšanu Finanšu ministrijas padotības iestādēm – Iepirkumu uzraudzības birojam, Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai un Valsts kasei, – kā arī Fiskālās disciplīnas padomei. Veikti pasākumi, kas 2019.gadā nodrošina grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanu arī Finanšu ministrijai.

Valsts kasē funkciju atbalstam izveidots stabils, integrēts un drošības prasībām atbilstošs valsts nozīmes informācijas sistēmu kopums. Kvalitatīvu sniegto e-pakalpojumu nodrošināšanai un attīstīšanai laikā, kad būtiski pieaug informācijas drošības, kibernetiskumu un tehnoloģiskie riski, organizēts ārējs neatkarīgs Valsts kases informācijas tehnoloģiju risinājumu attīstības un uzturēšanas iespēju izvērtējums, saskaņā ar kuru izstrādāta *Valsts kases informācijas tehnoloģiju stratēģija 2019.-2021.gadam*, kas nosaka jaunu informācijas sistēmu ieviešanas principus, datortīklu un tehnisko resursu infrastruktūras modernizāciju, personāla attīstības virzienus un pamatnostādnes, lai nodrošinātu iekšējiem un ārējiem lietotājiem ērti izmantojamus un drošus informācijas tehnoloģiju risinājumus.

Realizēti pasākumi 2009.-2014.gada Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu programmu slēgšanā, 2014.-2021.gada Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta vadības un kontroles sistēmas izveidē, kā arī nodrošināta savlaicīga un kvalitatīva Eiropas Savienības fondu maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošana un iesniegšana Eiropas Komisijai. Revīzijas iestāde atzinusi, ka Valsts kases izveidotā Eiropas Savienības fondu vadības un kontroles sistēma maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanai darbojas efektīvi.

Valsts kases 2018.gadā paveikto atzinīgi novērtējuši ārējie auditori – 2019.gada februārī sekmīgi noslēdzās kvalitātes vadības sistēmas un informācijas drošības pārvaldības sistēmas (integrētās vadības sistēmas) uzraudzības audits. "*Bureau Veritas Latvia*" auditori atzina, ka sistēma ir efektīvi uzturēta un pārraudzīta.

Valsts kases vadība izsaka pateicību ikvienam darbiniekam par profesionalitāti, izpratni un ieinteresētību iestādes procesu nodrošināšanā, attīstīšanā un pilnveidē, kas ir garants stratēģisko mērķu sasniegšanai un kvalitatīvai uzdevumu izpildei ikdienā.

Rīgā 2019.gada 26. aprīlī

Pārvaldnieks
Kaspars Āboliņš

Valsts kase ir Finanšu ministrijas pakļautībā esoša tiesās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir efektīva valsts pārvaldes funkciju īstenošana valsts finanšu vadības jomā. Valsts kases darbu vada pārvaldnieks, kuru ieceļ un atbrīvo no amata finanšu ministrs.

Valsts kases juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci un tiesības nosaka Ministru kabineta 2004.gada 3.augusta noteikumi Nr.677 "Valsts kases nolikums". Valsts kases struktūru, darba organizāciju nosaka Valsts kases reglaments. Lai maksimāli ierobežotu finanšu riskus, Valsts kases struktūra ir izveidota pēc funkciju nodalīšanas principa (atbilstoši labākajai praksei finanšu institūcijās un Eiropas parāda vadības birojos):

- 1) klientu apkalpošana un finanšu darījumi;
- 2) finanšu risku vadība;
- 3) norēķini, uzskaitē un pārskati.

Nodrošinot pasākumus valsts pārvaldes reformu ieviešanai, kā arī īstenojot nozīmīgu valsts pārvaldes reformas pilotprojektu valsts budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites funkcijas centralizācijai, Valsts kase optimizēja un efektīvizēja procesus un veica strukturālās izmaiņas (2018.gada sākumā, nodalot grāmatvedības uzskaites funkciju no finanšu plānošanas funkcijas, izveidots Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma departaments un Finanšu un darbības nodrošinājuma departaments, un no 2018.gada oktobra, apvienojot Finanšu resursu departamentu un Starptautiskās sadarbības departamentu, izveidots Finanšu resursu departaments).

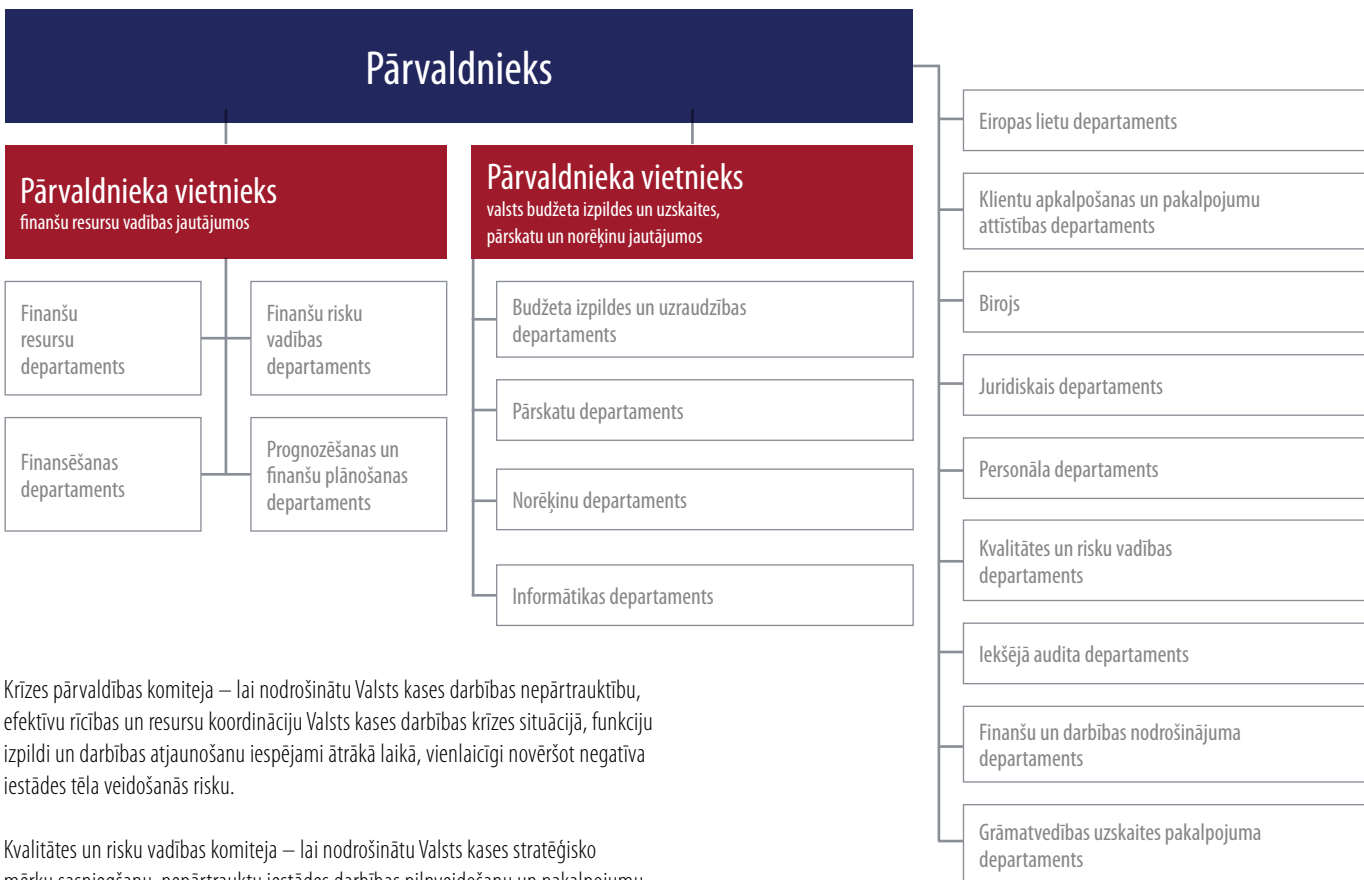
Vienota lēmuma pieņemšanai 2018.gadā darbu turpināja šādas komitejas:

Audita komiteja – lai veicinātu efektīvu iekšējā audita funkcijas īstenošanu un iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanu, nodrošinātu Valsts kases stratēģisko mērķu sasniegšanu, resursu aizsardzību, efektīvu kontroles pasākumu izveidošanu un uzturēšanu.

Informācijas sistēmu izmaiņu vadības komiteja – lai nodrošinātu koordinētu Valsts kases informācijas sistēmu izmaiņu vadību.

Kredītkomiteja – lai veicinātu efektīvu darbu un lēmumu pieņemšanu Valsts kases sadarbības partneru kredītriska vadības jomā un valsts aizdevumu un valsts galvojumu izsniegšanas un administrēšanas jautājumos.

1.attēls. Valsts kases struktūras shēma

Krīzes pārvaldības komiteja – lai nodrošinātu Valsts kases darbības nepārtrauktību, efektīvu rīcības un resursu koordināciju Valsts kases darbības krīzes situācijā, funkciju izpildi un darbības atjaunošanu iespējami ātrākā laikā, vienlaicīgi novēršot negatīva iestādes tēla veidošanās risku.

Kvalitātes un risku vadības komiteja – lai nodrošinātu Valsts kases stratēģisko mērķu sasniegšanu, nepārtrauktu iestādes darbības pilnveidošanu un pakalpojumu atbilstību valsts un tās iedzīvotāju interesēm un klientu vajadzībām, īstenojot efektīvu kvalitātes, risku un informācijas drošības vadību.

Parāda vadības komiteja – lai veicinātu efektīvu darbu un lēmumu pieņemšanu valsts parāda vadības jomā.

Resursu likviditātes komiteja – lai veicinātu drošu un finansiāli efektīvu naudas līdzekļu vadību saskaņā ar finanšu ministra apstiprināto Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģiju.

Vadības komiteja – lai nodrošinātu efektīvu Valsts kases personāla un finanšu resursu vadību Valsts kases stratēģisko mērķu, prioritāro un attīstības pasākumu realizēšanai.

Valsts budžeta grāmatvedības uzskaites komiteja – lai organizētu Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas izpildi, aktualizēšanu un izmaiņu vadību.

Valsts kases darbība un stratēģiskā virzība realizēta saskaņā ar finanšu ministra apstiprinātajā *Valsts kases darbības stratēģijā 2017.–2019.gadam* izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumiem Valsts kases darbības jomās, kā arī atbilstoši Valsts kases nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem un to izpildei plānoto finansējumu.

Valsts kases stratēģiskais virsmērķis – droša un efektīva valsts finanšu pārvaldība sabiedrības interesēs.

Valsts kases darbības virzieni:

- 1) valsts budžeta izpilde, nodrošinot efektīvu un saimniecisku budžeta izpildi un Valsts kases sniegto pakalpojumu atbilstību labākajai finanšu vadības praksei;
- 2) valsts parāda un naudas līdzekļu vadība, savlaicīgi nodrošinot finanšu resursu pieejamību finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām valsts parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus un vienlaikus sekmējot iekšējā finanšu tirgus attīstību;
- 3) valsts aizdevumu un galvojumu vadība, nodrošinot valsts aizdevuma pretendentiem pieejamību finanšu resursiem (t.sk. ilgtermiņa) valsts aizdevuma veidā ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, sniedzot kvalitatīvu pakalpojumu, kā arī nodrošinot savlaicīgu valsts galvojuma sniegšanas procesu, vienlaikus ierobežojot valsts aizdevuma un valsts galvojuma kredītrisku;
- 4) ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācija, organizējot un standartizējot maksājumu iestādes un sertifikācijas iestādes funkciju izpildi tā, lai nodrošinātu piešķirēj institūciju un Latvijas Republikas normatīvajos aktos iekļauto prasību ievērošanu, savlaicīgu līdzekļu saņemšanu no piešķirēj institūcijām un minimizētu pieļaujamo risku neatbilstoši veikto izdevumu deklarēšanai;
- 5) grāmatvedības uzskaites pakalpojums, sniedzot efektīvu un kvalitatīvu grāmatvedības uzskaites pakalpojumu valsts pārvaldes iestādēm.

Valsts kases stratēģiskās prioritātes ir:

- 1) cilvēkresursu kapitāla efektīva vadība, veicinot vadītāju līderību un visu līmeņu darbinieku attīstību un iesaistīšanos Valsts kases mērķu sasniegšanā;
- 2) Valsts kases sniegto pakalpojumu kvalitātes un pieejamības efektīva nodrošināšana, izmantojot informācijas tehnoloģiju iespējas;
- 3) valsts finanšu pārvaldības procesu droša un efektīva vadība un uzraudzība sabiedrības interesēs.

1. Valsts budžeta izpilde

1.1. Darbības principi un attīstības virzieni

Valsts kase pilnā valsts finanšu vadības cikla ietvaros organizē valsts budžeta izpildi un kārtu valsts budžeta finanšu uzskaiti.

Pakalpojumus budžeta izpildītājiem Valsts kase nodrošina e-vidē: uztur klientu kontus, uzskaita valsts budžeta ieņēmumus, pamatojoties uz gadskārtējā valsts budžeta apropriāciju un Valsts kasē reģistrētiem finansēšanas plāniem, piešķir asignējumus un dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem, sniedz maksājumu pakalpojumus: apstrādā un izpilda maksājumu rīkojumus, kā arī nodrošina valsts budžeta maksājumus administrējošās institūcijas ar informāciju par iemaksājamiem nodokļiem, nodevām un citiem valsts budžeta ieņēmumiem. Valsts un pašvaldību budžeta iestāžu sniegto pārskatu dati pieejami ne tikai Valsts kases tiešo funkciju – budžeta izpildes pārskatu sagatavošanai –, bet arī piešķirto dotāciju izpildes uzraudzībai un analīzei.

Nodrošinot vienotu valsts finanšu uzskaiti, Valsts kase izstrādā normatīvus valsts un pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaitē pēc vienotiem principiem un metodēm, kā arī nodrošina pārskatu sagatavošanu, kas ļauj iegūt kvalitatīvu informāciju par budžeta izpildi gan pēc naudas plūsmas, gan pēc uzkrāšanas principa. Valsts budžeta izpildes procesu organizē vienotā naudas līdzekļu konta ietvaros, kas pasaules praksē atzīta par efektīvāko finanšu vadības nodrošināšanas metodi. Šāda finanšu vadības pieeja ļauj samazināt aizņemšanās un naudas līdzekļu vadības tiešās un netiešās izmaksas, sniedz iespēju gūt papildu ieņēmumus no resursu efektīvākas izmantošanas un ieguldīšanas, nodrošina visu darījumu uzraudzības un kontroles iespējas, kā arī atvieglo darījumu uzskaiti.

Atbalstot Eiropas Komisijas iniciatīvu pilnveidot uzskaites datu kvalitāti un finanšu pārskatu atbilstību starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņem, Valsts kase realizē prioritāro pasākumu *Finanšu uzskaites procesu standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana (2015.-2018. gads)*. Standartizējot finanšu uzskaiti, investori un starptautiskās kredītreitingu aģentūras saņems kvalitatīvu, savlaicīgu un starptautiski salīdzināmu, labākajai

praksei atbilstošu informāciju (pārskatus) par valsts finanšu stāvokli. Normatīvajos aktos noteikts, ka uzkrāšanas principu valsts nodokļu uzskaitē ievieš no 2021.gada 1.janvāra.

Valsts kase savā darbībā ievēro vispārējos kvalitātes vadības principus, tiecas ievērot Eiropas Statistikas prakses kodeksu un aktīvi iesaistās jaunu statistikas metodoloģiju un indikatoru izstrādē, lai nodrošinātu dažādas politikas jomas ar atbilstošiem statistikas datiem. Ticamas, salīdzināmas un savlaicīgas statistikas loma Eiropas un arī Latvijas politikas veidošanā un izpildē palielinās, un to lielā mērā nodrošina Eiropas Statistikas prakses kodeksa ievērošana. Atbilstoši Oficiālās statistikas programmai 2017.-2019.gadam Valsts kase nodrošina finanšu pārskatus par valsts un pašvaldību budžetu izpildi un valsts parādu.

1.2. 2018.gada valsts budžeta izpildes organizācija

Asignējumu piešķiršana un izpilde

2018.gadā Valsts kase realizēja pasākumus valsts budžeta izpildes procesa efektīvizēšanai un administratīvā sloga mazināšanai, no 2019.gada pārejot uz asignējumu un dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem piešķiršanu valsts budžeta iestādēm gada summas apmērā. Iepriekš asignējumus jeb pilnvaru veikt izdevumus noteiktā apmērā piešķīra mēnesim, un budžeta izpildītājiem, objektīvu iemeslu dēļ mainoties izdevumu prognozēm, bija jāveic korekcijas, un šī pārplānošana radīja administratīvo slogu.

2018.gadā valsts budžeta izpildes nodrošināšanai Valsts kase piešķīra asignējumus 9 672,46 milj. *euro* apmērā: 6 848,58 milj. *euro* pamatbudžetam un 2 823,88 milj. *euro* – speciālajam budžetam. Asignējumi piešķirti 178 valsts budžeta iestādēm.

2018.gadā atvērti 2 018 pamatbudžeta izdevumu konti. Salīdzinot ar 2017.gadu, kontu skaits palielinājās par 102 kontiem, jo tika realizētas 2014.-2020.gada ES fondu plānošanas perioda aktivitātes un citi ES politikas instrumentu finansēti projekti.

Grāmatvedības uzskaitē un pārskati

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem Valsts kase sagatavo oficiālos dienas, mēneša, ceturkšņa pārskatus un saimnieciskā gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem (mēneša pārskati pieejami Valsts kases tīmekļa vietnē, saimnieciskā gada pārskatu publicē pēc Valsts kontroles atzinuma saņemšanas). Valsts kase nodrošina ministriju, centrālo valsts iestāžu, valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansēto atvasināto publisko personu un pašvaldību konsolidēto gada pārskata publicēšanu Valsts kases tīmekļa vietnē.

Valsts kase ikgadējo saimnieciskā gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem sagatavo, konsolidējot ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību iesniegto gada pārskatu informāciju. Saimnieciskā gada pārskata struktūru un apjomu nosaka Likums par budžetu un finanšu vadību un Ministru kabineta noteikumi par saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtību. 2018.gadā sagatavots saimnieciskā gada pārskats par 2017.gada rezultātiem, konsolidējot 13 ministriju, 15 centrālo valsts iestāžu un 119 pašvaldību konsolidētos gada pārskatus.

Valsts kontroles auditētais saimnieciskā gada pārskats ir nozīmīgākais un ticamākais informācijas avots par valsts finansiālo stāvokli pārskata periodā un budžeta izpildes rezultātiem pārskata gadā. Valsts kontroles atzinums apliecina, ka saimnieciskā gada pārskats sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par pārskatos uzrādītās informācijas pilnīgumu un ticamību, kā arī saimnieciskā gada pārskatā ietvertās informācijas kvalitāti, kuras lietotāji ir gan sabiedrība, gūstot informāciju par valsts finanšu politikas rezultātiem, gan Saeima un Latvijas Banka, gan dažādas starptautiskās institūcijas (Eiropas Komisija, EUROSTAT, Starptautiskais Valūtas fonds, starptautiskās kredītreitinga aģentūras) un potenciālie investori, kas, pamatojoties uz saimnieciskā gada pārskatā sniegto informāciju, pieņem lēmumus par ieguldījumiem Latvijas tautsaimniecībā.

1. Valsts budžeta izpilde

Lai nodrošinātu finanšu pārskatu augsta līmeņa atbilstību starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņiem, Valsts kase realizēja prioritāro pasākumu *Finanšu uzskaites procesa standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana (2015.–2018.gads)*: izstrādāta normatīvā bāze, grāmatvedības uzskaites rokasgrāmatas un gada pārskata sagatavošanas vadlīnijas, organizētas mācības valsts un pašvaldību finanšu jomas darbiniekiem, noteiktas vienotas diskonta likmes 2019.gadam, izstrādāti diskontēšanas kalkulatori. Izdoti Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumi Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" un Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumi Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība", kuros atbilstoši starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu prasībām precizēts gada pārskata apjoms, finanšu pārskati, apliecinājums par gada pārskatā sniegtās informācijas patiesumu, finanšu pārskata posteņu struktūrēta skaidrojuma forma. Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumi Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" ietver arī atbildību par iekšējās kontroles sistēmas ieviešanu un uzturēšanu, savukārt Valsts kases izstrādātās iekšējās kontroles sistēmas vadlīnijas informē pašvaldības par iekšējās kontroles sistēmas pamatprincipiem, nodrošina vienotu izpratni par to, sniedz ieteikumus iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanai. Regulējums kopumā veicinās, ka finanšu pārskati sniegs pilnīgāku, vienotāku un skaidrāku informāciju par valsts finanšu stāvokli un tie atbildīs labākai starptautiskajai praksei un starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem tiktāl, ciktāl tas būs atbilstoši Latvijas situācijai, tai skaitā par Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaiti. Pašreizējais Latvijas novērtējums atbilstoši EUROSTAT 2012.gada pētījumam par valstu atbilstību starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem ir 64%. Piemērojot iepriekšminētos Ministru kabineta noteikumus, plānots, ka novērtējums ar 2021.gadu sasniegs 88% atbilstību.

Atbilstoši Valsts kases kompetencei sniegts atbalsts Finanšu ministrijas projekta par uzkrāšanas principa ieviešanu nodokļu uzskaitē, uzskaites un finanšu pārskatu sniegšanas jomā realizācijai, sagatavojot un sniedzot priekšlikumus par projekta *Uzkrājuma principa ieviešana valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu uzskaitē un valsts budžeta maksājumu kontu skaita samazināšana* sasniedzamajiem rezultatīvajiem rādītājiem un risku reģistru un vērtējot valsts budžeta nenodokļu ieņēmumu uzskaites sakārtošanas jautājumus, sagatavota informācijas apkopošanai nepieciešamā datu struktūra valsts budžeta nenodokļu ieņēmumu analīzes veikšanai, kā arī apkopota institūciju sniegtā informācija par valsts budžeta nenodokļu ieņēmumiem.

1.3. Valsts kases pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība

Valsts kasē funkciju atbalstam izveidots stabils, integrēts un drošības prasībām atbilstošs valsts nozīmes informācijas sistēmu kopums. Kvalitatīvu sniegto e-pakalpojumu nodrošināšanai un attīstīšanai laikā, kad būtiski pieaug informācijas drošības, kibernetizācijas un tehnoloģiskie riski, organizēts ārējs neatkarīgs Valsts kases informācijas tehnoloģiju risinājumu attīstības un uzturēšanas iespēju izvērtējums, saskaņā ar kuru izstrādāta *Valsts kases informācijas tehnoloģiju stratēģija 2019.-2021.gadam*, kas nosaka jaunu informācijas sistēmu ieviešanas principus, datortīklu un tehnisko resursu infrastruktūras modernizāciju, personāla attīstības virzienus un pamatnostādnes, lai nodrošinātu iekšējiem un ārējiem lietotājiem ērti izmantojamus un drošus informācijas tehnoloģiju risinājumus.

Kvalitatīvu e-pakalpojumu nodrošināšanai tehnoloģiski augstā līmenī, 2018.gadā Valsts kase turpināja ieguldījumus tos atbalstošajās informācijas sistēmās: optimizējot procesus, veicot pasākumus sistēmu darbības stabilizēšanai, drošībai un darbības nepārtrauktībai, budžeta izpildes procedūru standartizēšanai, administratīvā sloga klientiem un iedzīvotājiem samazināšanai. Daudzgaļu projekta *Valsts kases e-pakalpojumu pieejamības un lietojamības modernizācija (2016.–2020.gads)* ietvaros 2018.gadā nodrošināta klientu piekļuve e-pakalpojumiem, izmantojot vienotu pieteikšanos (Latvija.lv) un uzsākta e-pakalpojumu lietojamības vizuālā un funkcionālā pilnveide.

2018. gadā Valsts kase uzturēja un turpināja attīstīt šādus pakalpojumus un informācijas sistēmas:

Vienotā valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēma

Valsts kases uzturētā Vienotā valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēma nodrošina pilnu valsts budžeta vadības ciklu – no budžeta plānošanas līdz tā izpildei un izpildes uzraudzībai:

- 1) valsts budžeta plānošanas funkcionalitāte nodrošina valsts budžeta un tā grozījumu apstrādi, apkopojot datus no ministrijām un centrālajām valsts iestādēm (šo funkciju realizē Finanšu ministrija);

- 2) valsts budžeta izpildes funkcionalitāte nodrošina Valsts kases un valsts budžeta iestāžu procesu norisi sistēmā, piem., konta veidošanas, asinājumu piešķiršanas un izpildes procesu, valsts budžeta ieņēmumu procesu, dienas, mēneša un gada slēguma procesu, kā arī pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda dotāciju un iedzīvotāju ienākumu nodokļa sadales procesu u.c. (šo funkciju realizē Valsts kase).

Vienotās valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēmas Datu noliktava nodrošina pārskatu veidošanu par budžeta izpildi atbilstoši valsts budžeta struktūrai.

Vienotā elektroniskā datu apmaiņas sistēma

ePārskati

Ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta pārskatu informācijas sistēma ePārskati paredzēta budžeta iestāžu finanšu un budžeta izpildes pārskatu pārvaldībai. Budžeta iestāžu mēneša, ceturkšņa un gada pārskatus iesniedzēji paraksta elektroniski tiešsaistes režīmā *ePārskatu* sistēmā, tādējādi nodrošinot abpusēju administratīvo un laika resursu ekonomiju. 2018.gadā sistēmā vidēji bija reģistrēti 4300 lietotāji.

ePārskatu sistēmas piedāvāto risinājumu pārskatu iesniegšanai, apkopošanai un pārbaudei, lai nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzības un kontroles procesu, izmanto astoņas ministrijas un centrālās valsts iestādes: Finanšu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Satiksmes ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts kanceleja un Centrālā vēlēšanu komisija.

ePlāni

Ministrijas vai to padotības iestādes *ePlānus* lieto finansēšanas plānu projektu sagatavošanai, apstiprināšanai un iesniegšanai Valsts kasē, uz kā pamata Valsts kase piešķir asinājumus un dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem. 2018.gadā sistēmā reģistrēti 440 lietotāji un apstrādāti 8 760 pamatbudžeta un speciālā budžeta finansēšanas plāni.

1. Valsts budžeta izpilde

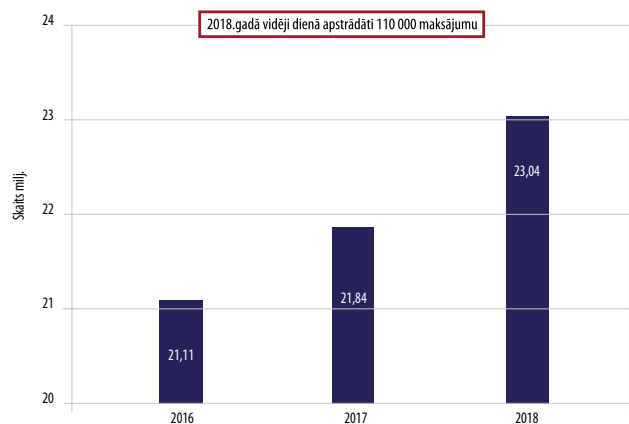
eTāmes

2018.gadā izstrādāts jauns e-pakalpojums, kas nodrošina vienotu, centralizētu vidi visām valsts budžeta iestādēm budžeta programmu, apakšprogrammu un pasākumu tāmju ievadei un parakstīšanai. Valsts budžeta iestādes jauno e-pakalpojumu uzsāka lietot 2019.gadā.

Budžeta elektronisko norēķinu sistēma eKase

Valsts kase maksājumu pakalpojumu sniegšanu nodrošina elektroniski, izmantojot budžeta elektronisko norēķinu sistēmu eKase un tās Tiešsaistes datu apmaiņas moduli. Ar eKasi Valsts kase nodrošina klientiem iespēju izpildīt maksājumu rīkojumus, apskatīt maksājumu rīkojumu izpildes rezultātus, kā arī saņemt Valsts kases piedāvāto finanšu informāciju: kontu stāvokli (atlikumu), kontu apgrozījuma izrakstus un kopsavilkumu par ieņēmumiem un izdevumiem vai resursiem izdevumu segšanai. eKases Tiešsaistes datu apmaiņas modulis nodrošina automatizētu maksājumu datu (maksājumu statusa pārskats un konta pārskats) informācijas apmaiņu starp Valsts kasi un klientu, kā arī nodrošina maksājumu rīkojumu iesūtīšanu izpildei eKasē.

2.attēls. Valsts kasē apstrādāto maksājumu skaits (2016.–2018.gads)

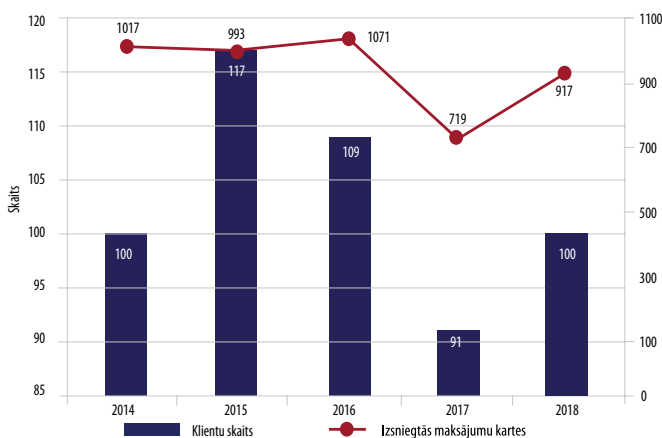

Valsts kases kontiem piesaistītās maksājumu kartes

Sadarbībā ar AS "Citadele banka" Valsts kase nodrošina valsts budžeta iestādēm iespēju veikt maksājumus ar Valsts kases kontiem piesaistītajām maksājumu kartēm. Maksājumu karšu pakalpojums paredzēts darbinieku komandējumu, darba braucienu un saimniecisko izdevumu veikšanai: valsts budžeta iestāžu darbiniekiem nodrošināta iespēja komandējumu laikā veikt bezskaidras naudas norēķinus, ievērojot Likuma par budžetu un finanšu vadību prasību, kas nosaka, ka valsts budžeta līdzekļu izdevumi veicami no Valsts kasē atvērtajiem kontiem.

2018.gadā Valsts kases kontiem piesaistīto maksājumu karšu pakalpojumu izmantoja 100 iestādes un tām kopā izsniegtas 917 kartes.

3.attēls. Valsts kases kontiem piesaistīto maksājumu karšu pakalpojuma dinamika (2014.–2018.gads)

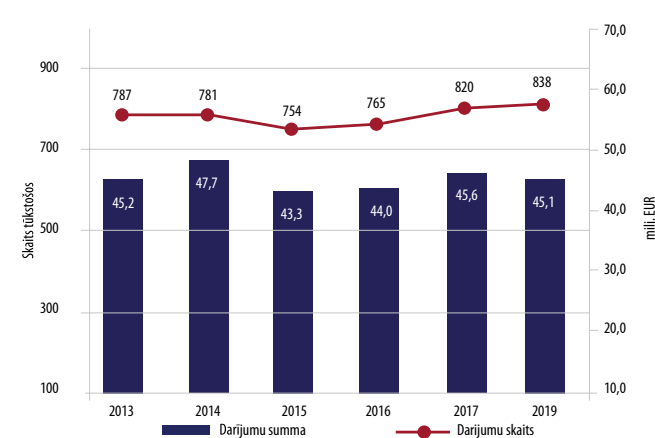

Maksājumu karšu pieņemšana, iekasējot valsts budžeta maksājumus

Valsts kase ar AS "Citadele banka" starpniecību nodrošina maksājumu karšu pieņemšanas pakalpojumu valsts un pašvaldību iestādēm, nodrošinot iespēju par iestādes sniegtajiem pakalpojumiem norēķināties ar VISA Electron, MasterCard un Maestro maksājumu kartēm maksājumu karšu pieņemšanas termināli vai citā alternatīvā sistēmā.

2018.gadā Valsts kases nodrošināto pakalpojumu izmantoja 114 Valsts kases klienti, t.sk. 30 pašvaldības. Valsts un pašvaldību iestādēs uzstādītajos 1008 maksājumu karšu termināļos ar maksājumu kartēm 2018.gadā veikti 837 922 darījumi par kopējo summu 45 051 168 euro.

4.attēls. Maksājumu karšu (VISA un MasterCard) pieņemšanas pakalpojuma dinamika (2013.–2018.gads)

1. Valsts budžeta izpilde

1.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē

1.tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2018.gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Izstrādāti un apstiprināti vienoti budžeta izpildes, budžeta naudas plūsmas uzskaites un izpildes principi un saņemts ārējo auditoru un sadarbības partneru pozitīvs vērtējums par budžeta izpildes procesa kvalitāti, operatīvu uzskaiti, savlaicīgu un pietiekamu kontroli.	1.1. Finanšu pārskatu atbilstība starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņiem (%).	63	63
	1.2. Finanšu pārskatu atbilstība Eiropas Statistikas prakses kodeksa prasībām valsts statistiskās informācijas programmas ietvaros (% no uz Valsts kasi attiecināmiem Eiropas Statistikas prakses kodeksa prasību rādītājiem).	75	100 ¹
2. Apzinātas Valsts kases klientu vēlmes un atbilstoši tām pilnveidoti sniegtie pakalpojumi.	2. Apmierinātība ar saņemto pakalpojumu kvalitāti valsts budžeta izpildes jomā nav zemāka par 85% (% no aptaujāto klientu skaita ²).	85	- ³
3. Efektīvi un operatīvi nodrošināts valsts budžeta izpildes process.	3. Visu nacionālajā valūtā (euro) iesniegto maksājumu rīkojumu izpilde e-vidē nodrošināta vienas darba dienas laikā neatkarīgi no maksājumu rīkojumu skaita un summas (gada vidējais rādītājs (%), kuru nosaka, attiecinot darba dienā no klientiem saņemtos maksājumus euro valūtā pret darba dienā izpildītajiem maksājumu rīkojumiem).	100	100

1.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts budžeta izpildē

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr.399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts budžeta izpildē Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos pakalpojumus privātpersonām⁴ – kontu apkalpošanu un maksājumu pakalpojumu.

Kontu apkalpošanas pakalpojuma ietvaros saņemti 1290 privātpersonu pieteikumi (t.sk. 679 pakalpojuma pieteikumi saņemti elektroniski, 611 – papīra pieteikuma formā). Maksājuma pakalpojuma ietvaros saņemti un veikti 281 208 privātpersonu elektroniskie maksājumi. Pakalpojuma izpilde notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojumu izpildes kavējumi nav bijuši, un nav saņemtas klientu sūdzības.

¹ Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) pieprasījumam un norādījumiem Valsts kase 15.06.2018. iesniedza CSP aktualizēto pašnovērtējuma anketu, kurā visiem Eiropas Statistikas prakses kodeksa (ESPK) prasību rādītājiem atbilstība ir norādīta kā ieviesta (t.i., atbilstība 100%). Rādītājs ir izpildīts, pārsniedzot tā plānoto vērtību (par 33,3%), kura tika noteikta ESPK ieviešanas sākotnējā periodā, attiecinot uz Valsts kasi primārās statistikas prasības.

² Saskaņā ar Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.

³ Valsts kases klientu aptauja tiks veikta 2019.gadā.

⁴ Privāto tiesību juridiska persona (biedrības, nodibinājumi, reliģiskās organizācijas, komercsabiedrības un citas privāto tiesību juridiskās personas, kam atvērts konts Valsts kasē).

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.1. Darbības principi un attīstības virzieni

Valsts kases darbību valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā 2018.gadā noteica finanšu ministra apstiprinātā Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija (sk. 5.attēlu).

5.attēls. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija

Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā Valsts kase veic pasākumus saskaņā ar šādām vidēja termiņa prioritātēm:

- 1) nodrošināt aizņemšanos starptautiskajos finanšu tirgos ar publiskajām vidēja termiņa un ilgtermiņa valsts parāda vērtspapīru emisijām, saglabājot elastību attiecībā uz aizņēmumu veikšanas laiku un instrumentu izvēli, lai nodrošinātu aizņemšanos ar labvēlīgiem nosacījumiem;

- 2) veicināt iekšējā finanšu tirgus attīstību un valsts parāda vērtspapīru likviditāti, nodrošinot atbilstošas ieguldījumu iespējas (pastāvīgu un regulāru valsts vērtspapīru, t.sk. krājobligāciju, piedāvājumu) iekšējā finanšu tirgus dalībniekiem, lai pilnvērtīgāk izmantotu aizņemšanās iekšējā finanšu tirgū potenciālu un sekmētu iekšējā finanšu tirgus funkcionēšanu;
- 3) nodrošināt valsts vērtspapīru investoru loka diversifikāciju un paplašināšanu, īstenojot regulāru, pastāvīgu dialogu un ilgtermiņa darbu ar investoru sabiedrību un sadarbības partneriem, veicinot dažādu pasaules reģionu investoru aktīvu dalību un konkurenci valsts ārējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējā izvietojumā;
- 4) aktīvi komunicēt ar kredītreitinga aģentūrām un kredītreitinga noteikšanas procesā nodrošināt vienota un saskaņota viedokļa sniegšanu par situāciju Latvijā, lai labvēlīgi ietekmētu Latvijas kredītreitinga virzību;
- 5) uzturēt un attīstīt ilgtermiņa sadarbību ar esošajiem un jauniem sadarbības partneriem, nodrošinot finanšu darījumu slēgšanai pastāvīgi pieejamu partneru loku, kā arī paplašināt valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā izmantojamo finanšu instrumentu klāstu.

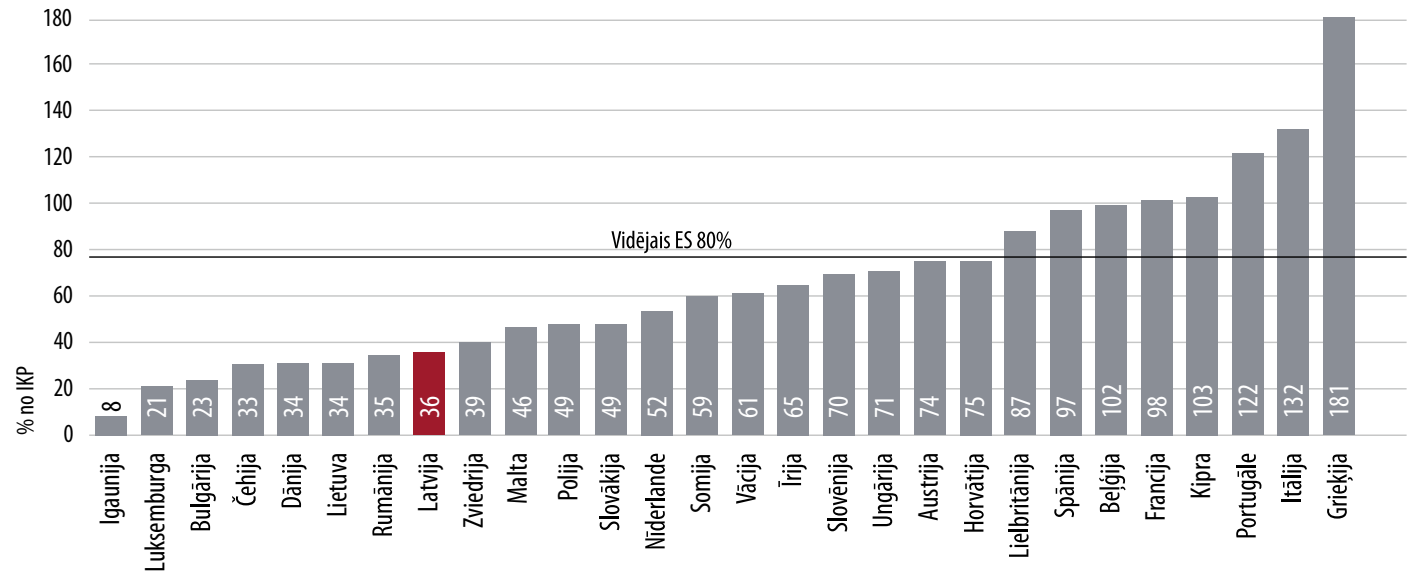

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

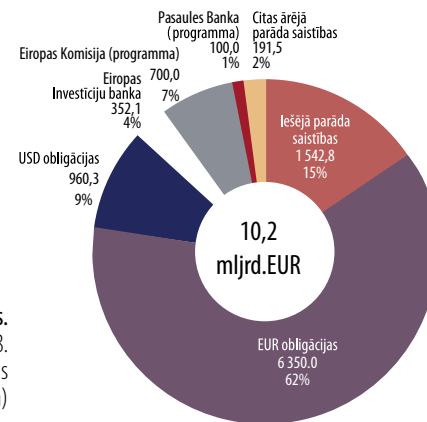
2.2. Valsts parāda struktūra, rādītāji un izmaiņas

Latvijas vispārējās valdības parāds, kuru veido valsts un pašvaldību struktūru konsolidētais parāds, 2018.gada beigās veidoja 36% no IKP. Latvijas vispārējās valdības parāds joprojām ir viens no zemākajiem ES dalībvalstu vidū, kā arī tā līmenis ir krietni zem ES dalībvalstu vidējā rādītāja (sk. 6.attēlu).

Vispārējās valdības parāda līmeni galvenokārt ietekmē valsts parāds⁶, kas 2018.gada beigās saskaņā ar Valsts kases operatīvajiem datiem veidoja 10,2 mljrd. *euro* nominālvērtībā (sk. 7.attēlu), kopš 2017.gada beigām pieaugot par 0,5 mljrd. *euro*. 2018.gada sākumā atmaksātas 2008.gadā emitētās eiroobligācijas 0,4 mljrd. *euro* apmērā un dzēstas iekšējā aizņēmuma obligācijas 220,9 milj. *euro* apmērā, izmantojot 2017.gadā starptautiskajos finanšu tirgos emitēto eiroobligāciju resursus. 2018.gadā emitētas eiroobligācijas par kopējo summu 1,0 mljrd. *euro*, nodrošinot resursus gan kārtējā, gan nākamā gada finansēšanas vajadzībām, t.sk. 2019.gada pirmajā pusē plānotajai valsts parāda atmaksai (iekšējā aizņēmuma obligāciju dzēšanai februārī 229,8 milj. *euro* apmērā un Eiropas Komisijas aizdevuma atmaksai aprīlī 500 milj. *euro* apmērā). Savukārt, iekšējā finanšu tirgū 2018.gadā emitētas obligācijas 330,0 milj. *euro* apmērā.

6.attēls.
Vispārējās valdības parāds 2018.gada beigās (% no IKP) pēc EKS 2010 metodoloģijas⁵
(Avots: EUROSTAT)

7.attēls.
Valsts parāda struktūra nominālvērtībā uz 31.12.2018. (milj. EUR un % no kopējā apjoma, pēc nacionālās metodoloģijas, bez atvasinātajiem finanšu instrumentiem)

⁵ Vispārējās valdības parādu novērtē pēc vienotas Eiropas kontu sistēmas metodoloģijas (EKS 2010) visām ES dalībvalstīm un tajā ietilpst valsts un pašvaldību konsolidētais parāds, vispārējās valdības sektorā klasificēto uzņēmumu parāds u.c. saistības atbilstoši EKS 2010 metodoloģijas prasībām.

⁶ Valsts parādu pēc nacionālās metodoloģijas veido valsts struktūru parāds, kurā ietilpst valsts emitētie parāda vērtspapīri, aizņēmumi, krājobligācijas, Valsts kasē izvietotie klientu noguldījumi un noreķinu kontu atlikumi.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

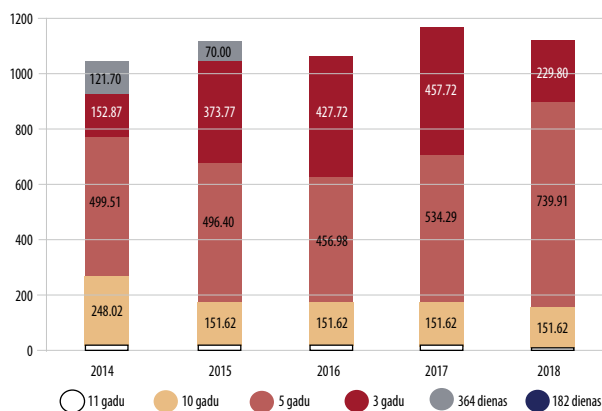
2.3. Valsts aizņēmumu vadība

2.3.1. Valsts iekšējie aizņēmumi

Valsts iekšējā parāda būtiskāko daļu 2018.gada beigās veidoja Valsts kases emitētie iekšējie aizņēmumu vērtspapīri, kurus galvenokārt iegādājās iekšējā finanšu tirgus dalībnieki (kreditīstādes, pensiju fondi, apdrošināšanas sabiedrības u.c.). Kopējais Latvijas valsts iekšējā aizņēmumu vērtspapīru apjoms apgrozībā 2018.gada beigās bija 1,126 miljrd. *euro* – par 41,99 milj. *euro* mazāks nekā gadu iepriekš (sk. 8.attēlu). Ņemot vērā labvēlīgo tirgus situāciju, jo īpaši tāpēc, ka Eiropas Centrālā banka turpināja ekonomikas stimulēšanas pasākumus un kopumā pozitīvi ietekmēja aizņēmšanās izmaksas eirozonā, Latvijas iekšējā aizņēmumu vērtspapīru izsolēs fiksētas zemas procentu likmes.

8.attēls.

Valsts iekšējā aizņēmumu vērtspapīri apgrozībā pēc sākotnējā termiņa 2014.–2018.gada beigās, milj. EUR

2018.gada bruto emisijas apjoms iekšējā tirgū bija 330 milj. *euro* un valsts vērtspapīri dzēsti 372 milj. *euro* apmērā. 2018.gadā uzsāktas divas jaunas piecu gadu obligāciju programmas. Janvārī uzsāktā piecu gadu obligāciju programma 2018.gada beigās kļuva līdz šim likvidākā apgrozībā esošā valsts iekšējo vērtspapīru programma, veidojot 250 milj. *euro*, bet novembrī uzsāktā jauna piecu gadu obligāciju programma 2018.gada beigās sasniedza 80 milj. *euro* un tiek turpināta arī 2019.gadā. Likvida apjoma vērtspapīru programmas apgrozībā sekmē vērtspapīru apgrozību otrreizējā tirgū, kas savukārt pozitīvi ietekmē vērtspapīru izcenošanu sākotnējā tirgū.

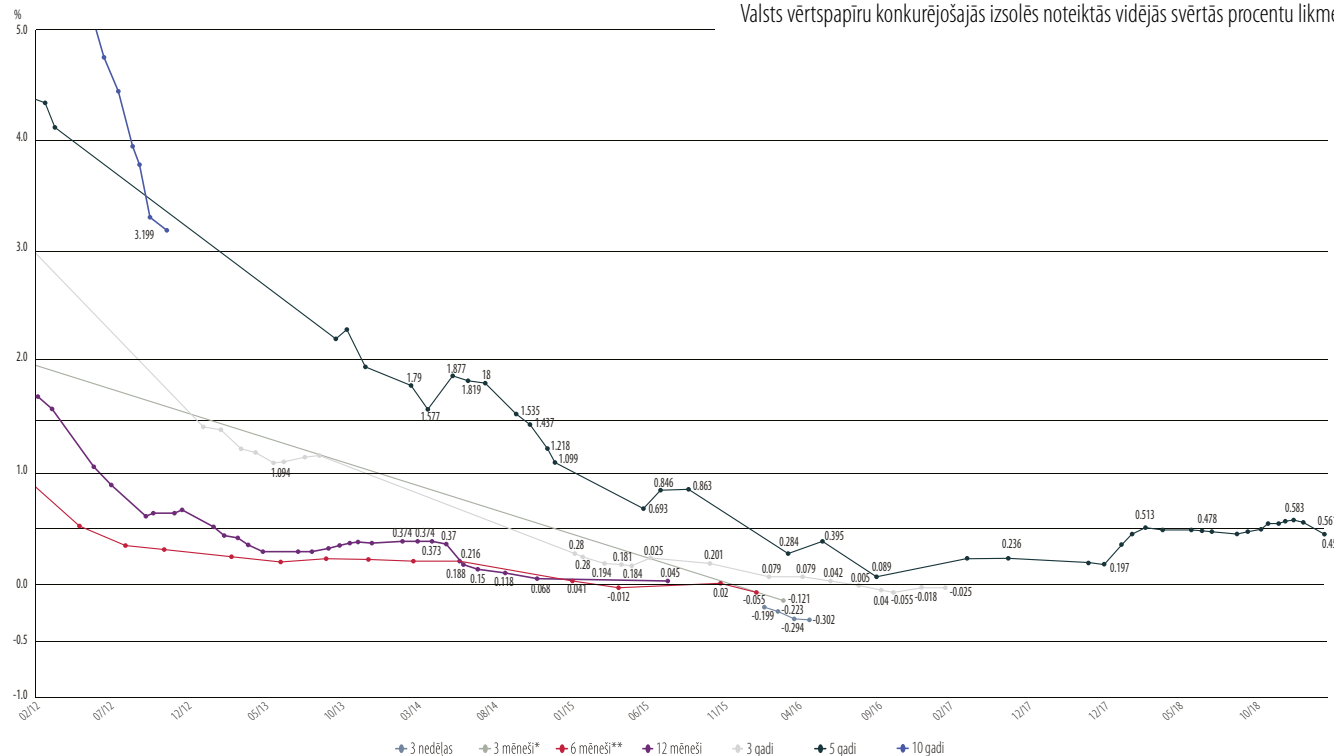
Neskatoties uz to, ka par vienu dīleri samazinājās primāro dīleru skaits, pieprasījums pēc Latvijas valsts iekšējā aizņēmumu vērtspapīriem 2018.gadā saglabājās augsts, tādējādi

investoru konkurence (ko raksturo pieprasījuma/ piedāvājuma attiecība) visās izsolēs nodrošināja resursu piesaisti ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem. Vidēji kopējais pieprasījums konkurējošās daudzscenu izsolēs 4,2 reizes pārsniedza piedāvājumu.

Vērtspapīru likmes izsolēs saglabājās tuvu vēsturiski zemākajiem līmeņiem un gada beigās mēreni pieauga, atspoguļojot vispārējās finanšu tirgus likmju tendences 2018.gadā. Likmju saglabāšanās zema līmeņa skaidrojama gan ar primāro dīleru aktīvu dalību izsolēs, gan Latvijas kredītiestāžu augsto likviditāti, kā arī Eiropas Centrālās bankas vērtspapīru uzpirkšanas programmas turpināšanu līdz 2018.gada beigām.

9.attēls.

Valsts vērtspapīru konkurējošajās izsolēs noteiktās vidējās svērtās procentu likmes

*Kopš 2015.gada – 12 mēnešu parādizimju papildu laidieni ar atlikušo termiņu no 2 līdz 4,5 mēnešiem
 **Kopš 2016.gada – 12 mēnešu parādizimju papildu laidieni ar atlikušo termiņu no 4,5 līdz 9 mēnešiem

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.3.1.1. Primāro dīleru sistēma

Primāro dīleru sistēmas mērķis ir sekmēt valsts vērtspapīru tirgus attīstību un aktivitāti, veicinot jaunu aizņemšanās instrumentu veidošanos, investoru bāzes paplašināšanos, likvidāku un investoriem pievilcīgāku valsts vērtspapīru tirgu, kā arī valsts parāda pārfinansēšanas riska samazināšanu. Primāro dīleru sistēmas ietvaros valsts vērtspapīru izsolēs var piedalīties kredītiestādes, kurām ir noslēgts primārā dīlera līgums ar Valsts kasi. Primārie dīleri tiek izvēlēti, izvērtējot kredītiestāžu darbību valsts vērtspapīru tirgū un aktivitāti finanšu darījumos ar Valsts kasi parāda un aktīvu darbības ietvaros. Šobrīd primāro dīleru grupā ir šādas kredītiestādes: AS „Citadele banka”, „Luminor Bank” AB, AS „SEB bankas” un AS „Swedbank”.

Valsts kase regulāri komunicē ar primārajiem dīleriem par situāciju finanšu tirgū, izsoļu plāniem un rezultātiem, kā arī valsts vērtspapīru otrreizējā tirgus jautājumiem. 2018.gadā, ņemot vērā mazākus aizņemšanās apjomus, arī primāro dīleru kopējais tirdzniecības apgrozījums ar valsts vērtspapīriem otrreizējā tirgū uzrādīja nelielu samazinājumu.

2.3.1.2. Krājobligācijas

Valsts kase turpina uzturēt krājobligāciju piedāvājumu (tīmekļa vietnē www.krajobligacijas.lv un valsts AS „Latvijas Pasts” nodaļās). Krājobligāciju mērķis ir nodrošināt privātpersonām ērtu un drošu ieguldīšanas iespēju klasiskos un drošos finanšu instrumentos, veicinot iedzīvotāju uzticību finanšu tirgum un skaidras naudas uzkrājumu efektīvu ieguldīšanu, vairojot iedzīvotāju praktisko investīciju pieredzi. 2018.gadā iedzīvotājiem piedāvātas sešu un 12 mēnešu, kā arī piecu un 10 gadu krājobligācijas. Visu termiņu krājobligāciju piedāvājuma uzturēšana ir nepieciešama, lai mainīgajos finanšu tirgus apstākļos saglabātu izvēles iespējas ieguldītājiem attiecībā uz termiņu un ienesīgumu.

Kopš krājobligāciju ieviešanas iedzīvotāji galvenokārt izvēlējušies ilgtermiņa ieguldījumus, un 2018.gada beigās 10 gadu krājobligācijas veidoja 93% no krājobligāciju apjoma. 2018.gada beigās iedzīvotāju īpašumā bija krājobligācijas 5,144 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2017.gadu, 2018.gadā bija vērojams neliels krājobligāciju emisiju apjoma pieaugums, kas, iespējams, saistīts ar 2013.gada emitēto piecu gadu krājobligāciju dzēšanu, kā arī to, ka kredītiestāžu segmentā bija ļoti ierobežots piedāvājums 10 gadu termiņa noguldījumiem.

2.3.1.3. Bezprocentu obligācijas

Valsts kase turpina nodrošināt 2015.gadā uzsāktu bezprocentu obligāciju emisijas. Šādu vērtspapīru emisiju paredz Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 31.punkts, kurā noteikts, ka ārzemnieks drīkst pieprasīt uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā uz laiku līdz pieciem gadiem, ja viņš iegādājies īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus par nominālvērtību 250 tūkst. *euro* un samaksā valsts budžetā 38 000 *euro*. 2018.gadā notika piecas bezprocentu obligāciju emisijas, un gada beigās kopējais emitēto bezprocentu obligāciju apjoms pēc nominālvērtības sasniedz 9,50 milj. *euro*.

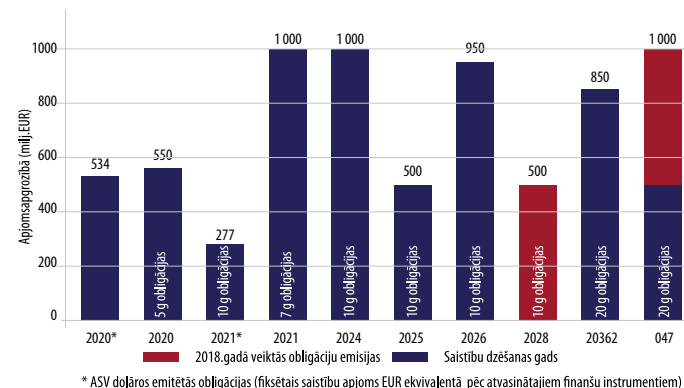
2.3.2. Aizņemšanās starptautiskajos finanšu tirgos

Globālo tirgu nenoteiktības vai strauji mainīgas situācijas apstākļos aizņemšanās brīdi emitentiem lielā mērā nosaka atsevišķu izdevīgāko brīžu izmantošana, kad finanšu tirgi ir stabili un investoru noskaņojums kļūst labvēlīgs jaunām investīcijām, īpaši gara termiņa valsts vērtspapīru iegādei. Valsts kases darbība ārējo aizņēmumu vadības jomā pēdējos gados ir vērstā tieši uz šādu izdevīgu aizņemšanās brīžu izmantošanu, jo tas ļauj sasniegt aizņemšanās stratēģijas galveno mērķi – panākt valsts parāda apkalpošanas izdevumu samazinājumu vidējā termiņā, nodrošinot aizņemšanos starptautiskajos finanšu tirgos ar iespējami izdevīgiem nosacījumiem.

Aizņēmumiem starptautiskajos finanšu tirgos Valsts kase izmanto ārējo valsts vērtspapīru dokumentācijas juridisko ietvaru GMTN (*Global Medium Term Note programme*), kas ļauj Valsts kasei operatīvi izmantot labvēlīgu situāciju starptautiskajos finanšu tirgos, kā arī emitēt valsts vērtspapīrus dažādās valūtās. GMTN ietvars paredz arī iespēju emitēt valsts vērtspapīrus, ja investors uzrunā Valsts kasi un izsaka aizdevuma piedāvājumu, ievērojot programmas juridiskos nosacījumus.

10.attēls.

Aproģizībā esošās starptautiskajos finanšu tirgos emitētās obligācijas

Valsts stabilais “A” reitinga grupas kredītreitings, investoru augstais novērtējums un pārliecība par Latvijas attīstību ilgtermiņā, kā arī *euro* bāzes likmju un eirozonas valstu vērtspapīru kredītriska uzņemuma saglabāšanās zemos līmeņos, pateicoties Eiropas Centrālās bankas īstenotajai stimulējošajai monetārajai politikai, 2018.gadā nodrošināja iespēju piesaistīt resursus starptautiskajos finanšu tirgos ar labvēlīgiem nosacījumiem.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

Valsts kasei emitējot eiroobligācijas 1 mljrd. *euro* apmērā, sekmīgi īstenots ārējās aizņemšanās plāns 2018.gadam, tādējādi pārfinansējot iepriekš uzņemtās valsts parāda saistības ar zemām procentu likmēm un nodrošinot ievērojamu valsts budžeta līdzekļu ietaupījumu valsts parāda apkalpošanai ilgtermiņā, t.sk. 2019.gadā – 16 milj. *euro* apmērā. Vienlaicīgi ar emisijām palielināta šo vērtspapīru likviditāte, t.i., pieaudzis gan izstāvošais apjoms apgrozībā, gan sekmēta aktīvāka tirdzniecība otrreizējā tirgū (sk. 2.tabulu).

2.tabula.

2018.gadā emitēto eiroobligāciju starptautiskajos finanšu tirgos raksturlielumi

	Jaunu 10 gadu eiroobligāciju emisija un papildu laidieni		30 gadu eiroobligāciju papildu laidieni	
Dzēšanas termiņš	30.05.2028.		15.02.2047.	
Apjoms	350 milj. EUR (maijā)	150 milj. EUR (septembrī)	300 milj. EUR (maijā)	200 milj. EUR (septembrī)
	KOPĀ: 1 mljrd. EUR			
Fiksētā ienākuma likme (kupons)	1,125%		2,250%	
Ienesīgums	1,148%	0,997%	1,938%	1,861%

2.3.3. Sadarbības partneru attiecību vadība

Sadarbības finanšu institūciju attiecību vadības mērķis ir nodrošināt pastāvīgi pēc iespējas plašāku, drošu un uzticamu Valsts kases sadarbības finanšu institūciju loku, kas nodrošinātu konkurētspējīgus nosacījumus finanšu darījumu veikšanai.

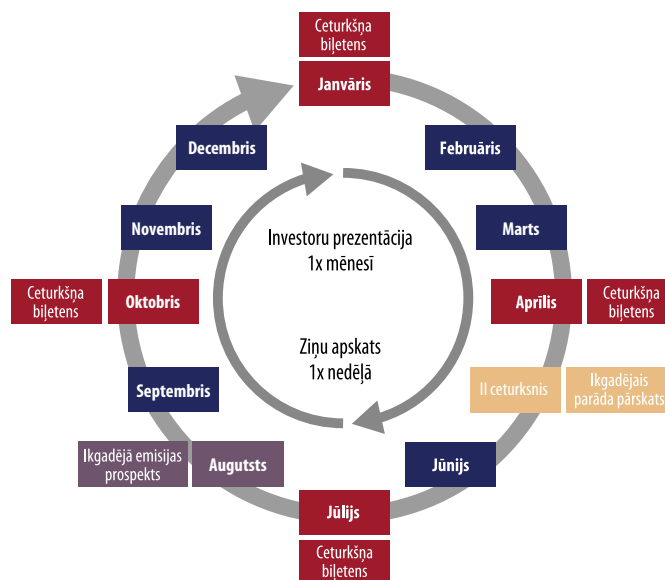
Gan Latvijas delegācijas sastāvā Pasaules Bankas un Starptautiskā Valūtas fonda ikgadējās konferences laikā, gan organizējot tikšanās klātienē, t.sk. dažādās konferencēs un semināros, Valsts kases pārstāvji tiek ar valsts parāda vērtspapīru investoriem, starptautisko investīciju banku un kredītreitingu aģentūru pārstāvjiem

un sniedz aktuālo informāciju par situāciju Latvijas ekonomikā, finanšu tirgū, valsts finansēs, kā arī valsts aizņemšanās stratēģiju, tādējādi nodrošināt informācijas izplatīšanu un skaidrošanu arī investoru sabiedrībai, kas lemj par ieguldījumiem valsts vērtspapīros. 2018.gada 22.maijā Valsts kase organizēja telekonferenci vērtspapīru investoriem (*Global Investor Call*), kuras laikā informēja par aktualitātēm Latvijas finanšu sektorā, vispārējo ekonomikas stāvokli, kā arī skaidroja aktuālos notikumus Latvijas banku sektorā.

Valsts kase organizē arī regulāru analītisku materiālu sagatavošanu un operatīvu informācijas nodrošināšanu sadarbības partneriem, realizējot mērķtiecīgu un strukturētu komunikācijas pasākumu kopumu, kas ļauj sasniegt Valsts kases darbības stratēģijā noteikto uzdevumu parāda vērtspapīru investoru bāzes diversificēšanai.

11.attēls.

Regulāro komunikācijas pasākumu gada cikls

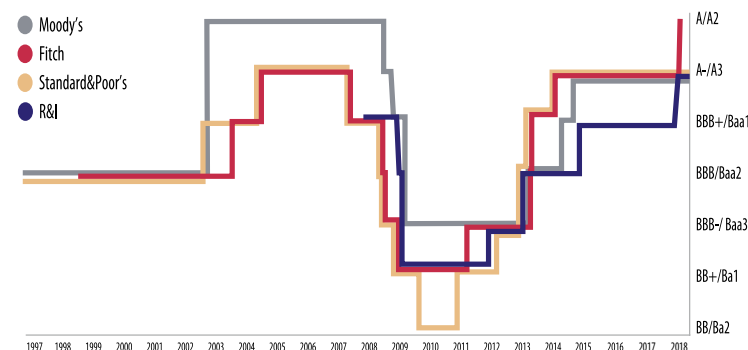

2.3.3. Sadarbības partneru attiecību vadība

Kredītreitings valstij ir būtisks nosacījums aizņemšanās darījumu organizēšanā un nozīmīgs faktors finanšu līdzekļu pieejamībai, jo tas ietekmē aizņemto resursu cenu. Valsts parāda vadības ietvaros Latvijas Republikas kredītreitinga noteikšanai Valsts kase organizē trīs lielāko starptautisko kredītreitinga aģentūru – *Fitch Ratings*, *S&P Global* un *Moody's Investors Service*, kā arī Japānas kredītreitinga aģentūras R&I

12.attēls.

Latvijas Republikas kredītreitinga attīstība

analītiķu vizītes Latvijā, un nodrošina tām regulāru, vispusīgu un situācijai atbilstošu informāciju par Latviju, lai veicinātu kredītreitinga aģentūru lēmumu pieņemšanu par Latvijas Republikas kredītreitinga pozitīvu attīstību. Pamatojoties uz pieejamo informāciju, t.sk. valsts kredītreitingu, investori novērtē investīciju iespējas Latvijā, piemēram, valsts vērtspapīros. Kredītreitinga aģentūras ne tikai katru gadu pārskata Latvijas Republikas kredītreitingu un tā nākotnes prognozi (*outlook*), bet arī piešķir kredītreitingu valsts emitētajiem vērtspapīriem. Valsts kases vadītā starpinstitūciju darba grupa reizi gadā informē Ministru kabinetu par Latvijas Republikas kredītreitingu un faktoriem, kas to ietekmē, kā arī par priekšlikumiem kredītreitinga uzlabošanai.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

Ari 2018.gadā Latvijas valsts kredītreitings stabili saglabājās A kredītreitinga grupā: saņemti pieci kredītreitinga pārstiprinājuma ziņojumi par kredītreitinga saglabāšanu esošajā līmenī, kā arī kredītreitinga paaugstinājumi no Japānas kredītreitingu aģentūras *R&I* (janvārī) un starptautiskās kredītreitinga aģentūras *S&P Global* (septembrī). Aģentūras publicējušas arī sešus komentārus (publikācijas) par Latvijas kredītpējas novērtējumu.

2018.gada beigās Latvijas kredītreitings ilgtermiņa saistībām ārvalstu valūtā bija "A3" (ar stabili nākotnes novērtējumu), ko noteica *Moody's Investors Service*, "A-" (ar stabili nākotnes novērtējumu), ko noteica *Fitch Ratings*, "A" (ar stabili nākotnes novērtējumu), ko noteica *S&P Global*, un "BBB+" (ar pozitīvu nākotnes novērtējumu), kas saņemts no *R&I*.

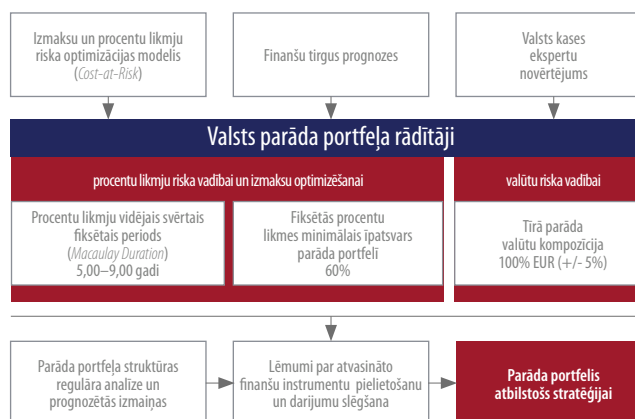
Atbilstoši kredītreitingu novērtējumam Latvija novērtēta kā labas kvalitātes un uzticams emitents, kas veicina aizņemšanos ar labvēlīgiem nosacījumiem.

2.4. Valsts parāda portfeļa vadība

Valsts parāda portfeļa vadības mērķis ir optimizēt valsts parāda apkalpošanas izmaksas ilgtermiņā, ierobežojot valsts parāda portfeļa finanšu riskus. Valsts kase regulāri izvērtē parāda portfeļa struktūras parametrus, kā arī nepieciešamību šo rādītāju izmaiņām. Balstoties uz Valsts kases ekspertu novērtējumu, finanšu tirgus prognozēm, kā arī izmaksu un procentu likmju riska modelēšanas rezultātiem, nosaka procentu likmju vidējā svērtā fiksētā perioda un fiksēto likmju īpatsvara rādītāju vērtības, kas nodrošina optimālo izmaksu un procentu likmju riska līdzsvaru (sk. 13.attēlu). Savukārt valūtu riska vadībai, ņemot vērā finanšu tirgus prognozes un Valsts kases ekspertu novērtējumu, nosaka un uzrauga optimālo tīrā parāda valūtu kompozīciju, kas ļauj ievērot aktīvu un saistību ārvalstu valūtās līdzsvaru un tādējādi izvairīties no valūtu kursu svārstību ietekmes.

13.attēls.

Valsts parāda portfeļa vadības pamatprincipi

2018.gadā ievēroti visi Valsts parāda vadības stratēģijā noteiktie parāda struktūras rādītāji (sk. 3.tabulu).

3.tabula.

Valsts parāda struktūras rādītāju atbilstība Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteiktajiem valsts parāda portfeļa struktūras rādītājiem

Rādītāji	Faktiskie parāda struktūras rādītāji 31.12.2017.	Faktiskie parāda struktūras rādītāji 31.12.2018.	Stratēģijā noteiktie parāda struktūras rādītāji
Iekšējā aizņēmuma vērtspapīru apjoms ⁷ gada beigās	1 168,07 milj. EUR	1 126,08 milj. EUR	ne mazāk kā apjoms iepriekšējā gada beigās ⁸
Dzēšanas profils (%) no valsts parāda portfeļa	≤ 1 gadu	≤ 1 gadu	≤ 1 gadu
	≤ 3 gadiem	≤ 3 gadiem	≤ 3 gadiem
	13,1%	13,4%	≤ 25%
	36,4%	40,5%	≤ 50%
Fiksētās procentu likmes ⁹ minimālais īpatsvars valsts parāda portfeli	90,5%	90,1%	≥ 60%
Procentu likmju vidējais svērtais fiksētais periods gados	5,86	6,49	5,0 – 9,0
Tīrā parāda valūtu kompozīcija	EUR 99,89%	EUR 100,07%	EUR 100% (+/- 5%)

⁷ Aproximācija esošo vērtspapīru, kas emitēti pēc Latvijas likumdošanu, apjoms.

⁸ Pieļaujama atkāpe, veicot negatīvas neto emisijas kārtējā gada ietvaros, ja tā attiecīgajā apmērā tiek kompensēta, plānojot nākamā gada aizņemšanās apjomus iekšējā tirgū.

⁹ Valsts parāds ar fiksētu procentu likmi ar atlikušo dzēšanas termiņu, kas ir ilgāks par vienu gadu.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.5. Naudas līdzekļu vadība

Naudas līdzekļu vadība 2018.gadā nodrošināta atbilstoši *Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijai*, veicot drošu un finansiāli efektīvu naudas līdzekļu ieguldīšanu ar iespējami izdevīgiem nosacījumiem. Naudas līdzekļu ieguldīšana un likviditātes vadība 2018.gadā nodrošināta negatīvu īstermiņa euro procentu likmju apstākļos, jo Eiropas Centrālā banka turpināja negatīvas likmes (mīnus 0,40%) piemērošanu Eirosistēmas noguldījumu iespējām.

Uz laiku brīvos naudas līdzekļus 2018.gadā Valsts kase izvietoja Latvijas un ārvalstu kredītiestādēs un ieguldīja fiksēta ienākuma parāda vērtspapīros. Naudas līdzekļu ieguldīšanas darījumos finanšu riski ierobežoti saskaņā ar darījumu partneriem noteiktajiem sadarbības limitiem, nodrošinot naudas līdzekļu ieguldījumu portfeļa diversifikāciju.

Naudas līdzekļu vadībā, attīstot jaunus instrumentus un nodrošinot finansiāli izdevīgu naudas līdzekļu ieguldīšanu, pirmo reizi izmantota jauna metode – iekšējā aizņēmuma vērtspapīru atpiršana. 2018.gada 26.septembrī Valsts kase izteica piedāvājumu investoriem ar izsoles metodi atpirkt to īpašumā esošās trīs gadu obligācijas. Organizētā konkurējošā daudzscenu izsole rezultējās finansiāli izdevīgā darījumā, atpērkot obligācijas 7,01 milj. *euro* apmērā pēc nominālvērtības. Atpirktie valsts vērtspapīri, kuru sākotnējā dzēšana bija plānota 2019.gada 1.februārī, tika dzēsti pirms termiņa, t.i., 2018.gada septembrī, samazinot valsts parāda apjomu 2018.gada beigās un nodrošinot valsts budžeta līdzekļu ietaupījumu par naudas līdzekļu izvietojšanu līdz plānotajam dzēšanas termiņam.

2.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

4.tabula.

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīva rādītāja skaitliskās vērtības 2018.gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Nodrošināta finanšu resursu pieejamība finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus.	1.1. Latvijas vispārējās valdības parāda netiešā procentu likme ¹⁰ nepārsniedz līdzīga un vienu pakāpi augstāka kredītreitīga eirozonas valstu vidējo rādītāju attiecīgajā gadā (Latvijas rādītāja minimālā pozitīvā novirze no eirozonas vidējā rādītāja, bāzes punktos).	0	-84 ¹¹
	1.2. Kārtējā gadā veikto procentu izdevumu attiecība pret iepriekšējā gada valsts parāda apjomu ¹² nepārsniedz iepriekšējā gada attiecīgo rādītāju vairāk par 30 bāzes punktiem (novirze no iepriekšējā gada rādītāja bāzes punktos). ¹³	30	-73 ¹⁴
	1.3. Likviditātes finansējums ¹⁵ nav zemāks par likviditātes rezervi (gada vidējais rādītājs (%), kuru nosaka, attiecinoši katru mēneša likviditātes finansējuma apjomu pret attiecīgā mēneša likviditātes rezervi ¹⁶).	100	240 ¹⁷
2. Uzturēts valsts vērtspapīru piedāvājums iekšējā finanšu tirgus dalībniekiem.	2. Iekšējā aizņēmuma vērtspapīru apjoms ¹⁸ apgrozībā attiecīgā gada beigās nav mazāks par apjomu gada sākumā (minimālā starpība starp vērtspapīru apgrozībā esošo apjomu gada beigās un gada sākumā, milj. EUR). ¹⁹	0	-42 ²⁰

¹⁰ Saskaņā ar Stabilitātes programmas metodoloģiju rādītāju nosaka, ņemot vērā katrā gadā attiecīgās valsts vispārējās valdības parāda procentu izdevumus ar iepriekšējā gada vispārējās valdības parāda apjomu (izmantojot EUROSTAT datus pēc EKS 2010 metodoloģijas).

¹¹ Latvijas vispārējās valdības parāda netiešā procentu likme 2018.gadā bija 1,9%, kas ir par 84 bāzes punktiem zemāka par līdzīga un vienu pakāpi augstāka kredītreitīga eirozonas valstu vidējo rādītāju attiecīgajā gadā.

¹² Attiecības vērtību nosaka procentos, ņemot vērā gada valsts budžeta apakšprogrammas 31.02. „Valsts parāda vadība” veikto procentu izdevumu summu (kas samazināta par valsts pamatbudžeta ieņēmumiem no atvasināto finanšu instrumentu rezultātiem, vērtspapīru emisijas brīdī fiksēto prēmiju un ieņēmumiem no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta negatīva procentu likme) ar valsts konsolidētā parāda apjomu uz N-1 gada beigām (tam pieskaitot Valsts kases administrētajiem ārējiem aizņēmumiem un parāda vērtspapīriem piesaistīto atvasināto finanšu instrumentu valūtas rezultātu).

¹³ Rezultatīva rādītāja vērtību iegūst kā bāzes punktos izteiktu starpību starp kārtējā gada un iepriekšējā gada attiecības vērtību, kuras ir noteiktas saskaņā ar 4.atsaucē minēto aprēķina metodi. Rezultatīva rādītāja pārsniegšana attiecīgajā gadā ir pieļaujama tikai gadījumā, ja attiecīgajā gadā valsts parāda vadības ietvaros tiek veikti darījumi, kuru rezultātā samazinās procentu izdevumi vidējā termiņā un ilgtermiņā.

¹⁴ Rezultatīvais rādītājs ir izpildīts, jo tas 2018.gadā ir samazinājies, salīdzinot ar 2017.gada rādītāju. Saskaņā ar finanšu ministra apstiprināto Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģiju aizņemšanās darījumu veikšanā tiek uzturēta pēc iespējas lielāka elastība finanšu tirgos veicamo aizņēmumu nosacījumu (aizņemšanās laiks, valūta, apjoms, termiņš) izvēlē, lai ierobežotu finanšu riskus ilgtermiņā, kā arī nodrošinātu resursu piesaisti ar iespējami labvēlīgākiem un izdevīgākiem nosacījumiem. 2017. un 2018.gadā aizņemšanās laika, apjoma u.c. nosacījumu izvēli ietekmēja galvenokārt situācija finanšu tirgos - centrālo banku īstenotā politika, procentu likmju tendences, investoru gatavība veikt ieguldījumus valdību vērtspapīros.

¹⁵ Attiecīgā mēneša likviditātes rezerves izpilde nepieciešamais finansējums, kuru atbilstoši spēkā esošajai Naudas līdzekļu vadības stratēģijai veido likviditātes nodrošināšanas darījumi (piem., 21 dienas parādāzīmju emisija, attiecīgā mēneša ietvaros veicamie īstermiņa aizņemšanās darījumi).

¹⁶ Finansējuma apjoms, kas nepieciešams valsts budžeta un saistību izpildes nodrošināšanai viena kalendārā mēneša ietvaros.

¹⁷ Rādītājs ir izpildīts, būtiski pārsniedzot tā plānoto vērtību, kura tika noteikta atbilstoši minimālajam pieļaujamajam līmenim (100 %). Rādītāja pārsniegumu ir izraisījis Valsts kases kontos pieejamo resursu atlikumu pieaugums pēc starptautiskajos finanšu tirgos veiktajām eiroobligāciju emisijām 1 miljrd. EUR apmērā, t.sk. 2018.gada maijā piesaistot 650 milj. EUR un septembrī 350 milj. EUR.

¹⁸ Valsts vērtspapīri, kas izplatīti sākotnējā izvietojšanā iekšējā finanšu tirgus investoriem.

¹⁹ Pieļaujama atkāpe, veicot negatīvas neto emisijas kārtējā gada ietvaros, ja tā attiecīgajā apmērā tiek kompensēta, plānojot nākamā gada aizņemšanās apjomus iekšējā tirgū.

²⁰ Izpildīts, ievērojot rezultatīva rādītāja pieļaujamo atkāpi. 2018.gadā nodrošinātas regulāras valsts vērtspapīru izsoles, piedāvājot investoriem divas piecu gadu obligāciju programmas. Iekšējā tirgū kopā emitēti valsts vērtspapīri 330 milj. EUR pēc nominālvērtības, kas bija par 42 milj. EUR mazāk par 2018.gadā dzēsto iekšējā aizņēmuma vērtspapīru apjomu. Attiecīgi, ievērojot finanšu ministra apstiprināto Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģiju, par šo starpību (42 milj. EUR) tiks palielināta iekšējā aizņēmuma vērtspapīru piedāvājums 2019.gadā.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.7. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr.399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos pakalpojumus privātpersonām – krājobligāciju emisijas²¹ un līdzekļu atlikumu ieguldīšanu²².

2018.gadā izpildītas 54 krājobligāciju emisijas. Pakalpojuma izpilde notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojuma izpildes kavējumi nav bijuši un nav saņemtas klientu sūdzības. Pieteikumi līdzekļu atlikumu ieguldīšanai no privātpersonām 2018.gadā nav saņemti.

²¹ Fiziskas personas (ieguldītājs, kas ir vismaz 18 gadu vecumu sasniegusi fiziska persona).

²² Privāto tiesību juridiska persona.

3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

3.1. Darbības principi un attīstības virzieni

Valsts aizdevuma pretendents, kas atbilst Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajam valsts aizdevuma subjektu lokam²³ un kura īstenotais projekts atbilst likumā noteiktajiem mērķiem, var operatīvi saņemt valsts aizdevumu gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktā aizņēmuma limita ietvaros. Valsts kase atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem "Kārtība, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iekļauj gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā valsts aizdevumu pieprasījumus, un valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtība" izsniedz un apkalpo valsts aizdevumus, tai skaitā nepieciešamības gadījumā veic darbības, lai nodrošinātu valsts aizdevumu saistību pienācīgu izpildi. Izvērtējot valsts aizdevumu portfeli un tā struktūru, aizdevuma portfeļa atmaksas iespējamības novērtējumu, Valsts kase regulāri sniedz priekšlikumus finanšu ministram par tālākām darbībām aizdevumu portfeļa uzraudzībai.

Valsts kasei ir svarīgi nodrošināt finanšu resursu pieejamību ES līdzfinansētu un tautsaimnieciski nozīmīgu investīciju projektu īstenošanai ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, tādējādi mazinot projektu neieviešanas vai iesaldēšanas riskus (piemēram, nepietiekama finanšu plūsma) un iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu pieejamības un kvalitātes apdraudējumu.

Pašvaldības, lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību, sniedz galvojumus par savu kapitālsabiedrību saistībām.

Valsts kase Finanšu ministrijas vārdā studiju un studējošo kredīvēšanas programmas ietvaros sniedz atbalstu izglītības nozares atbildīgajām institūcijām, organizējot izsoli kredītiestādēm par tiesībām izsniegt un apkalpot studiju un studējošo kredītus ar valsts vārdā sniegtu galvojumu, kas nodrošina iespēju studējošajiem saņemt no kredītiestādēm kredītus ar valsts galvojumu ar visizdevīgākajiem finanšu nosacījumiem un iespējami zemākām likmēm.

Ministru kabineta noteiktajā kārtībā Valsts kase piedalās valsts vārdā sniedzamo galvojumu sniegšanas procesā, izvērtējot un uzraugot ar galvojumu izsniegšanu saistītos riskus, organizējot galvojuma līgumu parakstīšanu un kārtojot valsts vārdā sniegtā galvojuma saistību uzskaiti, kā arī veic regulāru valsts galvoto projektu realizētāju finansiālā stāvokļa analīzi un uzraudzību, tādējādi sekmējot valstiski nozīmīgu projektu īstenošanu.

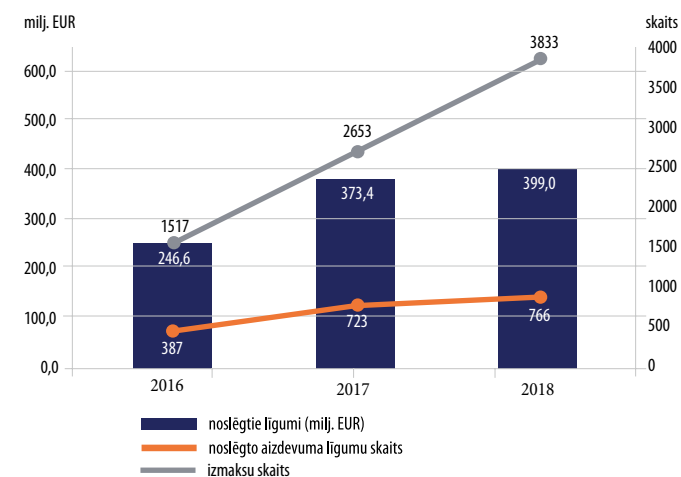
Gadskārtējā valsts budžeta likumā valsts vārdā sniedzamie galvojumi tiek paredzēti atbilstoši galvojumu maksimāli pieļaujamajam limitam, kas noteikts atbilstoši fiskālo risku novērtējumam, un nozaru ministriju izvērtējumam par īstenojamā projekta nepieciešamību un tā ietekmi uz valsts budžetu un tautsaimniecības attīstību. Galvojumu saistību izpildes fiskālo risku novērtēšanu un vadību, kā arī galvojumu plānošanas, sniegšanas un uzraudzības procesu nosaka Ministru kabineta noteikumi „Kārtība, kādā gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā iekļauj pieprasījumus valsts vārdā sniedzamajiem galvojumiem un veic galvojumu sniegšanu un uzraudzību”. Lēmumu par galvojumu sniegšanu vai nesniegšanu saskaņā ar gadskārtējo valsts budžeta likumu pieņem Ministru kabinets.

Uzsākot jaunas stratēģiskās pieejas valsts aizdevumu sniegšanā un apkalpošanā pakāpenisku ieviešanu, 2018.gadā Valsts kase izvērtēja valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas procesu, tehnisko nodrošinājumu tā automatizācijai, tiesisko regulējumu procesa optimizēšanai un ietekmi uz klientu, noteica veicamos pasākumus: normatīvā regulējuma aktualizēšanu un tehniskā risinājuma izstrādi procesa automatizācijai. Veikto darbību mērķis ir samazināt administratīvo slogu un tā rezultātā konkrētajam valsts aizdevumu pretendentu lokam nodrošināt pieejamāku valsts aizdevuma saņemšanu investīciju projektu īstenošanai, nodrošināt jauna e-pakalpojuma izveidi un digitalizācijas pilnveidi, padarot klientiem vienkāršāku valsts aizdevuma pakalpojuma saņemšanu un sadarbību ar Valsts kasi, kā arī samazināt Valsts kases cilvēkresursu ieguldīto darba apjomu.

2018.gadā Valsts kase uzsāka arī izsniegto valsts aizdevumu līgumu apvienošanu (noslēgti 29 pārjaunojuma līgumi, apvienojot 1024 līgumus). Tādējādi samazināts administratīvais slogs pašvaldībām, Valsts kasei un Finanšu ministrijai, nodrošināta pašvaldību mēneša pārskatu par saistību apmēru pārskatāmība ar mazāku kļūdu iespējamību.

14.attēls.

Valsts aizdevumu dinamika (2016.–2018.gads)

Valsts kase nodrošināja sekmīgu līdzdalību Latvijas Bankas Kredītu reģistrā, izveidojot un iesniedzot vispārīgās, periodiskās un pārskatāmās datus.

²³ Saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību valsts aizdevumus var saņemt pašvaldības, valsts speciālā budžeta izpildītāji, kapitālsabiedrības, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50%, un vairāku pašvaldību veidotas kapitālsabiedrības, kurās pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65%, kā arī tie zinātniskie institūti un augstskolas, kam ir noteikts atvasinātas publiskas personas statuss, un ostu pārvaldes.

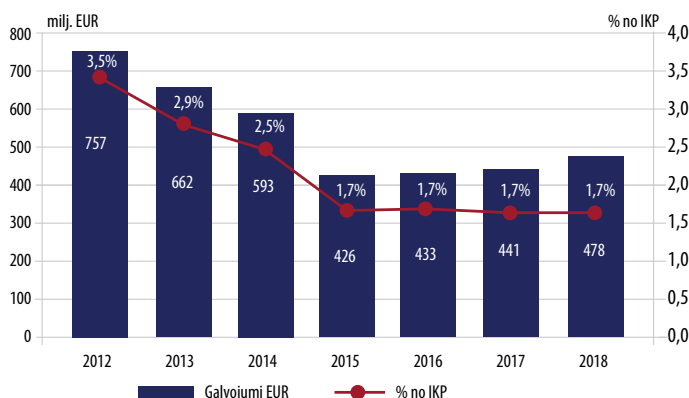
3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

3.2. Valsts vārdā sniegtie galvojumi

2018.gadā valsts vārdā izsniegti gadskārtējā valsts budžeta likumā paredzētie galvojumi tikai studiju un studējošo kreditēšanai par kopējo summu 7,0 milj. *euro*, kas ir mazāk par likumā „Par valsts budžetu 2018.gadam” noteikto valsts vārdā izsniedzamo galvojumu apjomu studiju un studējošo kreditēšanai (35,9 milj. *euro*).

Valsts galvoto aizdevumu atlikums 2018.gada beigās bija 477,6 milj. *euro*, kas ir par 37,0 milj. *euro* vairāk nekā 2017.gada beigās.

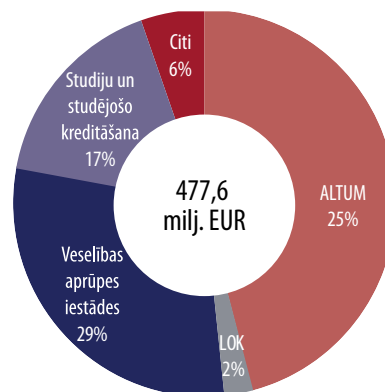
15.attēls.
Valsts galvoto aizdevumu atlikums, milj. EUR

Valsts galvoto aizdevumu portfeli sadalījumā pa aizņēmējiem vislielāko apjomu – 46% veido valsts galvojumi par valsts AS „Attīstības finanšu institūcija „Altum”” saistībām valsts atbalsta programmu īstenošanai (mazie-vidējie uzņēmumi, lauksaimniecība, jaunuzņēmumi u.c.), 29% – ārstniecības iestāžu uzņemtajām saistībām un sniegtie valsts galvojumi studējošo un studiju kreditēšanas programmas nodrošināšanai – 17%.

16.attēls.

Valsts vārdā sniegto galvojumu portfelis sadalījumā pa aizņēmējiem uz 31.12.2018.

3.3. Valsts aizdevumi

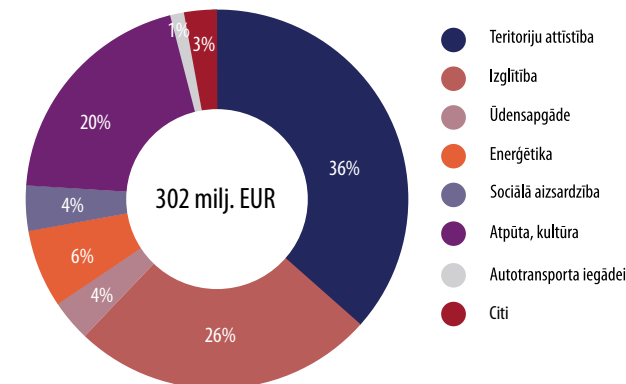
Gadskārtējā valsts budžetā valsts aizdevumu kopējais palielinājums bija noteikts 334 milj. *euro* apmērā. Savukārt kopējais 2018.gadā pieļaujama izsniedzamo valsts aizdevumu apmērs bija 466 milj. *euro*, ietverot gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto valsts aizdevumu kopējo palielinājumu 334 milj. *euro* apmērā un iepriekšējos gados izsniegto valsts aizdevumu paredzētās atmaksas 132 milj. *euro* apmērā.

3.3.1. Valsts aizdevumi pašvaldībām un pašvaldību struktūru kontrolētiem un finansētiem komersantiem

2018.gadā vislielākais valsts aizdevumu apjoms 302,8 milj. *euro* apmērā ir izsniegts pašvaldību struktūrām (95,4% no kopējā 2018.gadā izsniegto valsts aizdevumu apjoma), kas, salīdzinot ar 2017.gada 31.decembri, pieaudzis par 100,5 milj. *euro* un saistīts ar ES fondu līdzfinansēto projektu sekmīgu īstenošanu.

17.attēls.

Pašvaldībām 2018.gadā izsniegto valsts aizdevumu mērķi

2018.gadā pašvaldības finanšu resursus aizdevuma veidā 100% apmērā piesaistīja no Valsts kases, kas norāda uz to, ka Valsts kase nodrošina finansiāli izdevīgus nosacījumus un sniedz kvalitatīvu pakalpojumu.

3.3.2. Valsts aizdevumi valsts struktūrām

Valsts aizdevumi 6 milj. *euro* apmērā jeb 1,8% no kopējā valsts aizdevumu apjoma ir izsniegti valsts struktūru kontrolētiem un finansētiem komersantiem²⁴ – AS “Attīstības finanšu institūcija “Altum”” valsts atbalsta programmu īstenošanai.

3.3.3. Valsts aizdevumi nefinanšu komersantiem²⁵

Valsts aizdevumi 9 milj. *euro* apmērā jeb 2,8% no kopējā valsts aizdevuma apmēra ir izsniegti nefinanšu komersantiem, galvenokārt, ES līdzfinansēto projektu īstenošanai.

²⁴ Komersants, kura darbību kontrolē un finansē valsts administratīvās struktūrvienības un publiskās aģentūras, kuru kompetence aptver visu valsts ekonomisko teritoriju – ministrijas, vēstniecības, pārstāvniecības, aģentūras, padomes, izglītības, veselības aizsardzības, tiesībsardzības, kultūras un citas centrālās valsts iestādes.

²⁵ Saimnieciska vienība, kas veic preču ražošanu vai sniedz nefinanšu pakalpojumus nolūkā gūt peļņu vai citus labumus, piemēram, kapitālsabiedrība, akciju sabiedrība un individuālais komersants.

3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

3.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

5.tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

aizdevumu un galvojumu vadībā Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos pakalpojumus privātpersonām – valsts aizdevumu vadību un galvojumu izsniegšanu un uzraudzību.

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2018.gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Nodrošināts uz klientu orientēts valsts aizdevumu izsniegšanas un uzraudzības process ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem.	1.1. Izsniegto valsts aizdevumu apjoms pašvaldībām un pašvaldību kapitālsabiedrībām ar pašvaldību galvojumu nav mazāks par 85% no kopējā pašvaldību un pašvaldību kapitālsabiedrību ar pašvaldību galvojumu ņemto aizņēmumu apmēra kārtējā gadā.	85	100
	1.2. Apmierinātība ar saņemto pakalpojumu kvalitāti valsts aizdevumu procesa īstenošanā nav zemāka par 85% (% no aptaujāto klientu skaita ²⁶).	85	_27
2. Nodrošināta savlaicīga un pareiza kredīta kvalitātes novērtēšana un uz tā pamata izveidoto uzkrājumu pietiekamība iespējamo zaudējumu segšanai.	2. Valsts aizdevumu portfelim uz iepriekšējo ceturksni aprēķināto uzkrājumu apmērs ir pietiekošs vai pārsniedz kārtējā ceturksnī faktiski nesamaksāto apmēru (uzkrājums % no prasībām).	100	100

3.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr.399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts

2018.gadā saņemti 27 privātpersonu²⁸ aizdevumu pieteikumi (no tiem 16 pieteikumi saņemti elektroniski, 11 – papīra formā). Pakalpojuma izpilde notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojuma izpildes kavējumi nav bijuši un nav saņemtas klientu sūdzības. 2018.gadā valsts vārdā sniegts galvojums par 1380 studiju un studējošo kredītiem.

²⁶ Saskaņā Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.

²⁷ Valsts kases klientu aptauja tiks veikta 2019.gadā.

²⁸ Publisko tiesību juridiska persona, privāto tiesību juridiska persona (kapitālsabiedrības, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50%, un vairāku pašvaldību veidotas kapitālsabiedrības, kurās pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65%, augstskolas un zinātniskie institūti (atvasinātas publiskas personas), ostu pārvaldes.

4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācija

4.1. Darbības principi un attīstības virzieni

Valsts kase atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam veic Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda sertifikācijas iestādes funkcijas, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības finanšu instrumenta sertifikācijas iestādes funkcijas.

Īstenojot maksājumu iestādes un sertifikācijas iestādes funkcijas, Valsts kase nodrošina saņemtā un izlietotā finansējuma uzskaiti, sagatavo un iesniedz finansējuma piešķirējinstiūcijai pārskatus, apstiprinot, ka deklarētie izdevumi ir izlietoti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī veic citus ar finanšu vadību saistītos pienākumus. Pirms deklarējamo izdevumu apstiprināšanas, lai gūtu nepieciešamo pārliecību, Valsts kase, balstoties uz risku izvērtējumu, veic normatīvajos aktos paredzētās pārbaudes, kā arī analizē un ņem vērā tās rīcībā esošo informāciju (pārbaudes, auditi, revīzijās konstatētās neatbilstības u.c.).

4.2. Sertifikācijas iestādes un maksājumu iestādes funkcijas ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas periodā

22007.-2013.gada ES fondu plānošanas periods, kas Latvijai ir pirmais pieredzētais pilnais septiņu gadu periods un kas sniedza ievērojamu ieguldījumu valsts tautsaimniecības attīstībā un sabiedrības labklājības celšanā, veiksmīgi noslēdzās jau 2017.gada martā, iesniedzot Eiropas Komisijai nosléguma izdevumu deklarācijas. 2018.gadā Eiropas Komisija apstiprināja Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda nosléguma dokumentāciju un ieskaitīja nosléguma maksājumus, līdz ar to Latvija ir saņēmusi no Eiropas Komisijas visu pieprasīto kopienas finansējumu par 2007.-2013.gada ES fondu plānošanas periodu (par Eiropas Sociālo fondu nosléguma maksājums tika saņemts jau 2017.gada beigās).

6.tabula

ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas perioda ietvaros saņemtais kopienas finansējums, tūkst. EUR

Darbības programma	Saņemtā kopējā kopienas finansējuma summa		t.sk. saņemtais nosléguma maksājums 2017.gadā	t.sk. saņemtais nosléguma maksājums 2018.gadā
	ES finansējums	% no ES finansējuma piešķiruma	ES finansējums	ES finansējums
1. Darbības programma (ESF)	583 104	100	29 155	0
2. Darbības programma (ERAF)	696 282	100	0	34 814
3. Darbības programma	3 251 063	100	0	162 553
<i>t.sk. ERAF</i>	<i>1 711 286</i>	<i>100</i>	<i>0</i>	<i>85 564</i>
<i>t.sk. Kohēzijas fonds</i>	<i>1 539 777</i>	<i>100</i>	<i>0</i>	<i>76 989</i>
Kopā	4 530 449	100	29 155	197 367

Avots: Valsts kase, ES SFKF VIS²⁹

²⁹ ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda Vienotā informācijas sistēma.

4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācija

4.3. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2020.gada plānošanas periodā

Šajā plānošanas periodā Eiropas Komisijas normatīvie akti³⁰ (turpmāk – Regula Nr.1303/2013) paredz ikgadējo slēgšanas procedūru, līdz ar to maksājuma pieteikumi jāiesniedz par kārtējo grāmatvedības gadu un, grāmatvedības gadam noslēdzoties, jāiesniedz kontu slēgums.

2018.gadā Valsts kase turpināja regulāri iesniegt maksājuma pieteikumus Eiropas Komisijai un saņemt maksājumus. Lai nodrošinātu EK noteiktā finanšu mērķa (N+3) izpildi par katru fondu, 2018.gada beigās Eiropas Komisijai tsākā termiņā nekā paredzēts (iekšējā normatīvajā aktā) iesniegti maksājuma pieteikumi. Deklarējamo izdevumu apjoms salīdzinājumā ar 2017.gadu ir būtiski pieaudzis, kas liecina, ka strauji palielinās investīciju apjoms projektos, detalizētāku informāciju sk. 7. un 8.tabulā.

2018.gadā 13.februārī Eiropas Komisijai iesniegta kontu slēguma dokumentācijas pakete par grāmatvedības gadu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 30.jūnijam:

- 1) Valsts kases kā sertifikācijas iestādes sagatavotais kontu slēgums³¹;
- 2) Finanšu ministrijas kā vadošās iestādes sagatavotā pārvaldības deklarācija un gada kopsavilkums par iepriekšējo gadu;
- 3) Finanšu ministrijas kā revīzijas iestādes sagatavotais gada kontroles ziņojums un atzinums³².

Noslēguma dokumentācija no Eiropas Komisijas tika apstiprināta bez iebildumiem, tādējādi veiksmīgi slēdzot iepriekš minēto grāmatvedības gadu.

7.tabula

2018.gadā deklarētie izdevumi un saņemtās atmaksas/ avansa maksājumi no Eiropas Komisijas, tūkst. EUR

Fonds	Maksājuma pieteikumos deklarētie kopējie ³³ attiecināmie izdevumi	t.sk. 4.grāmatvedības gadā	t.sk. 5.grāmatvedības gadā	Saņemtie maksājumi no Eiropas Komisijas	t.sk. saņemtie ikgadējie avansi no Eiropas Komisijas par 4.grāmatvedības gadu	t.sk. atmaksas par 4.grāmatvedības gadu	t.sk. atmaksas par 5.grāmatvedības gadu	Plānotais bilances maksājums ³⁴ par 4.grāmatvedības gadu
(1)	(2)=(3)+(4)	(3)	(4)	(5)=(6)+(7)	(6)	(7)	(8)	(9)
ESF (t.sk. JNI ³⁵)	108 720	38 314	70 406	77 082	16 782	29 950	30 350	-11 884
ERAF	327 366	77 402	249 964	272 425	62 072	83 973	126 380	-52 122
KF ³⁶	113 122	33 997	79 125	96 596	34 882	26 008	35 706	-29 497
Kopā	549 208	149 713	399 495	446 103	113 736	139 931	192 436	-93 503

Avots: Valsts kase, KP VIS³⁷

8.tabula

2018.gadā deklarētie izdevumi salīdzinājumā ar 2017.gadu, tūkst. EUR

Fonds	Kopējais finansējuma piešķirums ³⁸	Kopā deklarētie izdevumi ³⁹	t.sk. 2017. gadā deklarētie izdevumi	t.sk. 2018. gadā deklarētie izdevumi
ESF (t.sk. JNI)	780 252	193 281	54 719	108 720
ERAF	2 825 003	527 882	122 926	327 366
Kohēzijas fonds	1 587 547	291 756	73 411	113 122
Kopā	5 192 802	1 012 919	251 056	549 208

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr.1303/2013 (2013.gada 17.decembris), ar kuru paredz kopīgus noteikumus par ERAF, ESF, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par ERAF, ESF, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1083/2006.

³¹ Regulas Nr.1011/2014 12.pielikums – pārskats par maksājuma pieteikumā Eiropas Komisijai iekļautajiem darījumiem.

³² Par izveidotās sistēmas darbības efektivitāti, Eiropas Komisijai deklarēto izdevumu attiecināmību un atbilstību normatīvajiem aktiem, pārskatos (tai skaitā pārvaldības deklarācija) sniegtās informācijas patiesumu un objektivitāti.

³³ ES finansējums, nacionālais publiskais finansējums un privātais finansējums.

³⁴ Plānotais no Eiropas Komisijas saņemamais/ Eiropas Komisijai atmaksājamo līdzekļu apjoms par 3.grāmatvedības gadu (summa tiek aprēķināta ņemot vērā plānoto kontu slēgumā iekļaujamo izdevumu apjomu, saņemto ikgadējo avansa apjomu, kuru bija jāapgūst 3.grāmatvedības gadā un par 3.grāmatvedības gadu saņemtās atmaksas no Eiropas Komisijas).

³⁵ Jauniešu nodarbinātības iniciatīva.

³⁶ Kohēzijas fonds.

³⁷ Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēma.

³⁸ Kopā ar nacionālo līdzfinansējumu.

³⁹ Kopējie deklarētie izdevumi 2016.-2018.gadā.

4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācija

Pārskata periodā Valsts kase izvērtēja iespēju paātrināt maksājuma pieteikumu pārbaudi un iesniegšanu Eiropas Komisijai un aptaujāja citas dalībvalstis par piemērojamo praksi, lai apzinātu, vai visas veicamās kontroles piesaista maksājuma pieteikumu pārbaudei (t.i., kamēr tā nav veikta, nav iespējams apstiprināt maksājuma pieteikumu). Izvērtējot normatīvo aktu prasības, aptaujas rezultātus, kā arī pārrunājot iespējamās izmaiņas ar revīzijas iestādi, pieņemts lēmums, ka, sākot ar 6.grāmatvedības gadu, sertifikācijas iestādes viskontroles ir iespējams veikt visa grāmatvedības gada ietvaros, nepiesaistot tās tieši katra maksājuma pieteikuma pārbaudei, bet nodrošinot nepieciešamo apjoma izpildi līdz pēdējā maksājuma pieteikuma iesniegšanai Eiropas Komisijai, tādējādi paātrinot maksājuma pieteikuma apstiprināšanas procesu.

4.4. Sertifikācijas iestādes funkcijas Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam

2009.-2014.gada plānošanas periodā Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta ietvaros Latvija īsteno septiņas programmas un tehniskās palīdzības projektu. 2018.gadā sertifikācijas iestāde atbilstoši tās kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošos dokumentos noteiktajai kārtībai un termiņiem pārbaudīja un iesniedza Finanšu instrumentu birojam sešu programmu un Tehniskās palīdzības projekta noslēguma pārskatus, kopumā pieprasot 2,37 milj. *euro*, savukārt par vienu programmu Latvijai būs jāatmaksā Finanšu instrumentu birojam 1,2 milj. *euro* (projekta mērķa nesasniegšanas dēļ). Par trijām programmām ir saņemti arī noslēguma maksājumi 0,72 milj. *euro* apmērā. Pārējos noslēguma pārskatus Finanšu instrumentu birojs turpina analizēt. Ņemot vērā, ka programmas apsaimniekotāji, veicot projektu pēcuzaudzību, var konstatēt neatbilstības, kā arī ir atsevišķi revīzijas iestādes konstatējumi, par kuriem Valsts kase veic papildu izvērtējumu un konsultācijas ar kompetentām iestādēm, tad no Finanšu instrumentu biroja saņēmajā summa var tikt precizēta.

4.5. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2021.gada Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam

Šī perioda ietvaros Latvijai pieejamais finansējums ir 94,4 milj. *euro* (t.sk. 9 milj. *euro*, ko administrēs Finanšu instrumentu birojs un *Innovation Norway*). Latvija īsteno sešas programmas, kā arī Tehniskās palīdzības projektu un Divpusējās sadarbības fondu. 2018.gadā starp donorvalstīm un vadošo iestādi parakstīts Tehniskās palīdzības projekta līgums un Divpusējās sadarbības fonda līgums. Pirmo finanšu pārskatu iesniegšana ir plānota 2019.gadā. Sagatavojoties jauna plānošanas perioda ieviešanai, atbilstoši donorvalstu normatīvo aktu prasībām 2018.gadā Valsts kase kā sertifikācijas iestāde sniedza nepieciešamo atbalstu Finanšu ministrijai vadības un kontroles sistēmas apraksta sagatavošanā, normatīvo aktu izstrādē, kā arī uzsāka kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošo dokumentu izstrādi. Lai nodrošinātu vienotu pamatprincipu ievērošanu, Valsts kase izstrādāja vadlīnijas programmu apsaimniekotājiem, nosakot kārtību, kādā sertifikācijas iestādē ir iesniedzami programmas finanšu pārskati.

4.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā

9.tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2018.gadā	
		Plānotais	Izpilde
Ārējo auditoru pozitīvs novērtējums ⁴⁰ par sertifikācijas iestādes vadības un kontroles sistēmu.	Ārējo auditoru novērtējums par sertifikācijas iestādes vadības un kontroles sistēmu nav zemāks par "2".	2	2

⁴⁰ Novērtējuma kategorijas atbilstoši ES fondu vadību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem ("1" – darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi; "2" – darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi; "3" – darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi; "4" – nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi).

5. Grāmatvedības uzskaites pakalpojums

5.1. Darbības principi un attīstības virzieni

Valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas procesā atbilstoši virzībai uz mazu un efektīvu valsts pārvaldi apzināta iespēja panākt racionālāku grāmatvedības funkcijas darba organizāciju, piemērojot grāmatvedības uzskaites ārpakalpojuma principu centrālajās valsts un to padotības iestādēs. Ministru kabineta 2016.gadā atbalstītais efektīvizācijas modelis paredz minēto iestāžu grāmatvedības uzskaites funkcijas pakāpenisku nodošanu Valsts kasei.

Normatīvie akti nosaka grāmatvedības uzskaites metodes un pamatprincipus, taču iestāžu atšķirīgā pieeja vienādu procesu realizācijā un līdzīgu darījumu uzskaitē, vadības līmeņa lēmumu pieņemšanai nepieciešamās informācijas neviendabība, atšķirīgā datu kvalitāte un izmantotie informācijas sistēmu risinājumi, kā arī vienotu personālvadības procesu trūkums iestādēs apgrūtina vienādotu grāmatvedības uzskaites procesu izstrādi un to realizēšanu informācijas sistēmā. Vienādojot grāmatvedības uzskaites procesus, Valsts kase sekmē to nepārtrauktību un pilnveidošanu, finanšu pārskatu sagatavošanu atbilstoši vienotiem uzskaites pamatprincipiem, kā arī uztur informācijas sistēmu personāla datu uzskaiti un operatīvai informācijas apmaiņai.

5.2. Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšana

Īstenojot nozīmīgu valsts pārvaldes reformas pilotprojektu valsts budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites funkcijas centralizācijai, Valsts kase no 2018.gada pilotprojektā iesaistītajām iestādēm – Valsts kancelejai, Valsts administrācijas skolai, Pārresoru koordinācijas centram un Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei – nodrošina grāmatvedības uzskaites pakalpojumu, kā arī turpina pakalpojuma sniegšanu Finanšu ministrijas padotības iestādēm – Iepirkumu uzraudzības birojam, Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai un Valsts kasei, – kā arī Fiskālās disciplīnas padomei.

Projekta rezultātā 2018.gadā:

- 1) standartizēts grāmatvedības uzskaites un personālu uzskaites informācijas sistēmas pakalpojums;
- 2) klienti atslogoti no to pamatdarbībai neraksturīgu atbalsta funkciju veikšanas;
- 3) izstrādāts vienots grāmatvedības uzskaites process;
- 4) veikta Valsts kases strukturālā reforma;
- 5) veikti pasākumi, kas nodrošina grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanu Finanšu ministrijai no 01.01.2019.;
- 6) izdoti Finanšu ministrijas iekšējie noteikumi, kas nosaka vienotus grāmatvedības uzskaites procesus un sadarbības principus ar ministrijas resora iestādēm, kurām tiek sniegts grāmatvedības uzskaites pakalpojums, un Fiskālās disciplīnas padomi.

5.3. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā

10.tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2018.gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Sniegts grāmatvedības uzskaites pakalpojums valsts budžeta iestādēm.	1. Valsts budžeta iestādes, kurām Valsts kase sniedz grāmatvedības uzskaites pakalpojumu (skaits).	8	8
2. Apzinātas Valsts kases klientu vēlmes un atbilstoši tām pilnveidoti sniegtie pakalpojumi.	2. Apmierinātība ar saņemto grāmatvedības uzskaites pakalpojuma kvalitāti nav zemāka par 85% (% no aptaujāto klientu skaita ⁴¹).	85	_42

⁴¹ Saskaņā ar Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.

⁴² Valsts kases klientu aptauja tiks veikta 2019.gadā.

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

6.1. Valsts kases finansējums un tā izlietojums

Valsts kases finansējumu veido:

- 1) dotācija no vispārējiem ieņēmumiem;
- 2) maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi:
 - ieņēmumi par valsts aizdevumu apkalpošanu;
 - ieņēmumi par valsts vārdā sniegto galvojumu apkalpošanu;
- 3) valsts pamatbudžeta transferts.

Valsts kase 2018.gadā īstenoja šādas pamatbudžeta programmas un apakšprogrammas:

- 1) programmu "Budžeta izpilde un valsts parāda vadība":
 - apakšprogrammu "Budžeta izpilde";
 - apakšprogrammu "Valsts parāda vadība";
- 2) apakšprogrammu "Iemaksas starptautiskajās organizācijās";
- 3) programmu "Valsts budžeta aizdevumi un to atmaksāšana";
- 4) apakšprogrammu „Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014–2020)“;
- 5) apakšprogrammu „Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta apgūšanai“;
- 6) programmu "Dotācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam";
- 7) programmu "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums".

Apakšprogrammas "Budžeta izpilde" mērķis ir nodrošināt efektīvu un saimniecisku valsts kopbudžeta izpildi un uzraudzību un Valsts kases sniegto pakalpojumu atbilstību labākajai finanšu vadības praksei.

Apakšprogrammas "Valsts parāda vadība" mērķis ir savlaicīgi nodrošināt finanšu resursu pieejamību finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām valsts parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus un vienlaikus sekmējot iekšējā finanšu tirgus attīstību.

Apakšprogrammas "Iemaksas starptautiskajās organizācijās" mērķis ir nodrošināt Latvijas Republikas finanšu saistību izpildi, savlaicīgi un pilnā apmērā veicot ikgadējos dalības maksājumus starptautiskajās finanšu organizācijās, kā arī veicot maksājumus to starptautisko finanšu institūciju kapitālā un/ vai rezervēs, kur Latvijas Republika ir kapitāldaļu turētāja, nodrošinot uzņemto saistību izpildi.

Programmas "Valsts budžeta aizdevumi un to atmaksāšana" mērķis ir nodrošināt valsts aizdevuma pretendentiem pieejamību finanšu resursiem (t.sk. ilgtermiņa) valsts aizdevuma veidā ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, sniedzot kvalitatīvu pakalpojumu, vienlaikus ierobežojot valsts aizdevuma kredītrisku.

Apakšprogrammas „Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014.–2020.)” mērķis ir atbalstīt un pilnveidot ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda projektu ieviešanu un uzraudzību. Apakšprogrammas ietvaros īstenots ERAF tehniskās palīdzības projekts „Tehniskā palīdzība Valsts kases kā sertifikācijas iestādes funkciju nodrošināšanai”. Projekta mērķis ir, īstenojot darbību „Eiropas Savienības fondu uzraudzība”, nodrošināt efektīvu un kvalitatīvu ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda vadības likumā noteikto sertifikācijas iestādes funkciju veikšanu, savukārt, īstenojot darbību „Eiropas Savienības fondu 2007.–2013.gada plānošanas perioda pēcuzraudzības nodrošināšana”, – nodrošināt kompetencē esošās darbības ES fondu 2007.–2013.gada plānošanas perioda slēgšanai.

Apakšprogrammas "Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta apgūšanai" mērķis ir nodrošināt Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta vadību un ieviešanas efektivitāti un atbilstoši starptautiskajos līgumos noteiktajam nodrošināt Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta vadošās iestādes funkciju izpildi. Valsts kase 2018.gadā piedalījās Finanšu ministrijas tehniskās palīdzības projektu „Tehniskās palīdzības fonds 2011.–2017.gadam” un „Tehniskās palīdzības fonds 2018.–2025.gadam” īstenošanā.

Programmas "Dotācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam" plānotie finanšu līdzekļi ir finansējums pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam, lai nodrošinātu Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likuma normu izpildi. Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonds īsteno gan ieņēmumu kapacitātes, gan izdevumu nepieciešamības izlīdzināšanu. Dotācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam paredzēta, lai nodrošinātu pašvaldībām izmaksājamo dotāciju no fonda apmēru, kuru veido pašvaldību iemaksas fondā un valsts budžeta dotācija. Finansējums paredzēts arī dotācijas pārskaitīšanai pašvaldībām par sociālās aprūpes iestādēs – bērnunamos, veco ļaužu pansionātos un centros – līdz 1998.gada 1.janvārim ievietotām personām.

Programmas "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums" ietvaros izmaksātas kompensācijas atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1644 "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem" 6.2.apakšpunktam un Ministru kabineta 2018.gada 17.jūlija noteikumu Nr.421 "Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās aproprācijas izmaiņas" 45.2.apakšpunktam – kompensāciju izmaksā politiski represētajām personām, kuru administratīvā izsūtīšana no Latvijas PSR atzīta par nepamatotu, un personām, kurām tika uzlikti paaugstināti nodokļi un nodevas, kam sekoja mantas atņemšana, izlikšana no mājām vai dzīvokļiem, vai kuras izvairījās no komunistiskā režīma politiskajām represijām, ja pret tām gatavotās politiskās represijas ir dokumentāri pierādītas.

2018.gadā Valsts kase realizēja prioritāro pasākumu "Finanšu uzskaites procesa standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana", kuram budžeta apakšprogrammā 31.01.00 tika piešķirts finansējums 344 336 *euro* apmērā un faktiski izlietots 316 327 *euro* (atbilstoši plānotajam).

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

11.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
(kopsavilkums pa visām programmām, EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	347 458 768	347 451 843	345 513 330
1.1.	dotācijas	343 523 761	343 717 047	341 418 585
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	3 888 207	3 687 996	4 047 945
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	46 800	46 800	46 800
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	301 757 342	303 599 519	301 268 293
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	301 034 101	302 772 943	300 516 102
2.1.1.	kārtējie izdevumi	9 029 483	9 867 129	9 330 627
2.1.2.	procentu izdevumi	255 482 652	234 144 882	232 506 303
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	48 183	133 903	133 901
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	96 666	321 447	316 193
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	36 377 117	58 305 582	58 229 078
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	723 241	826 576	752 191
3.	Finansiālā bilance	45 701 426	43 852 324	44 245 037
4.	Finansēšana	-45 701 426	-43 852 324	-44 245 037
4.1.	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	943 256	1 360 676	967 963
4.2.	Akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā	-46 644 691	-45 213 000	-45 213 000

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

12.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta programmai
"Budžeta izpilde un valsts parāda vadība" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	264 114 520	243 277 533	241 421 950
1.1.	dotācijas	260 179 513	239 542 737	237 327 205
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	3 888 207	3 687 996	4 047 945
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	46 800	46 800	46 800
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	265 057 785	244 638 209	242 389 913
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	264 334 544	243 811 633	241 637 722
2.1.1.	kārtējie izdevumi	8 851 892	9 666 751	9 131 419
2.1.2.	procentu izdevumi	255 482 652	234 144 882	232 506 303
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	723 241	826 576	752 191
3.	Finansiālā bilance	-943 265	-1 360 676	-967 963
4.	Finansēšana	943 265	1 360 676	967 963
4.1.	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	943 265	1 360 676	967 963

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

13.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Budžeta izpilde" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 213 774	6 388 219	6 676 171
1.1.	dotācijas	2 325 567	2 700 223	2 628 226
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	3 888 207	3 687 996	4 047 945
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	-	-	-
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	7 157 039	7 748 895	7 644 134
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	6 433 798	6 922 319	6 891 943
2.1.1.	kārtējie izdevumi	6 433 798	6 922 319	6 891 943
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	723 241	826 576	752 191
3.	Finansiālā bilance	-943 265	-1 360 676	-967 963
4.	Finansēšana	943 265	1 360 676	967 963
4.1.	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	943 265	1 360 676	967 963

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

14.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Valsts parāda vadība" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Resursi izdevumu segšanai (kopā)	257 900 746	236 889 314	234 745 779
1.1.	dotācijas	257 853 946	236 842 514	234 698 979
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	46 800	46 800	46 800
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	257 900 746	236 889 314	234 745 779
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	257 900 746	236 889 314	234 745 779
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 418 094	2 744 432	2 239 476
2.1.2.	procentu izdevumi	255 482 652	234 144 882	232 506 303
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

15.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Iemaksas starptautiskajās organizācijās" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	46 741 357	45 534 447	45 529 193
1.1.	dotācijas	46 741 357	45 534 447	46 741 357
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	-	-	-
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	96 666	321 447	316 193
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	96 666	321 447	316 193
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	-	-
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	96 666	321 447	316 193
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-
3.	Finansiālā bilance	46 644 691	45 213 000	45 213 000
4.	Finansēšana	-46 644 691	-45 213 000	-45 213 000
4.1.	Akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā	-46 644 691	-45 213 000	-45 213 000

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

16.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta programmai
"Dotācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	36 377 117	58 305 582	58 229 078
1.1.	dotācijas	36 377 117	58 305 582	58 229 078
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	-	-	-
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	36 377 117	58 305 582	58 229 078
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	36 377 117	58 305 582	58 229 078
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	-	-
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	36 377 117	58 305 582	58 229 078
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

17.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF)
apgūšanai (2014-2020)" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	162 623	170 433	170 032
1.1.	dotācijas	162 623	170 433	170 032
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	-	-	-
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	162 623	170 433	170 032
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	162 623	170 433	170 032
2.1.1.	kārtējie izdevumi	162 623	170 433	170 032
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

18.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un
Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta apgūšanai" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	14 968	29 945	29 176
1.1.	dotācijas	14 968	29 945	129 176
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	-	-	-
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	14 968	29 945	29 176
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	14 968	29 945	29 176
2.1.1.	kārtējie izdevumi	14 968	29 945	29 176
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

19.tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta programmai
"Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	48 183	133 903	133 901
1.1.	dotācijas	48 183	133 903	133 901
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	transferti	-	-	-
1.5.	ziedoјumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	48 183	133 903	133 901
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	48 183	133 903	133 901
2.1.1.	kārtējie izdevumi	-	-	-
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	48 183	133 903	133 901
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbībā	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	-	-	-

Valsts iepirkumi

Valsts kasē iepirkumus veic saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, piemērojot atklātu konkursu, sarunu procedūru un iepirkumu saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9.pantu. Iepirkuma veikšanai Valsts kases pārvaldnieks ar rīkoјumu izveido iepirkuma komisiju, kura ir kompetenta tā iepirkuma jomā, par kuru slēdz līgumu. Iepirkumus reģistrē un līgumu izpildi kontrolē Centralizētajā resursu vadības sistēmā *Horizon*. 2018.gadā Valsts kase veica septiņus iepirkumus (neskaitot iepirkumus līdz 10 000 *euro* un iepirkumus, kas veikti, izmantoјot Elektronisko iepirkumu sistēmas apakšsistēmu "e-pasūtījumi") un to rezultātā noslēdza līgumus par 520 591 *euro* bez PVN.

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

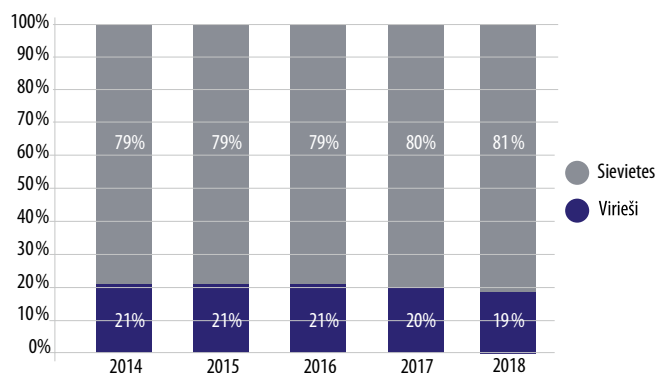
6.2. Personāls un personāla vadība

Valsts kasē 2018.gada sākumā bija 191 amata vieta, t.sk. 175 ierēdņu amati un 16 – darbinieku. Realizējot virkni strukturālu reformu saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 24.novembra rīkojumā Nr.701 “Par Valsts pārvaldes reformu plānu 2020” noteikto un vienlaikus nodrošinot grāmatvedības uzskaites pakalpojuma funkcijas paplašināšanos, kopējais amata vietu skaits gada beigās palika nemainīgs – 191, mainoties ierēdņu un darbinieku amatu proporcijai, attiecīgi: 170 un 21. Vidējais nodarbināto skaits, ieskaitot ilgstošā prombūtnē esošos ierēdņus un darbiniekus, 2018.gadā bija 187, t.sk. 170 ierēdņi un 17 darbinieki.

Valsts kases personāla procentuālie rādītāji pēc vecuma un dzimuma 2018.gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, nav būtiski mainījušies (sk. 18. un 19.attēlu).

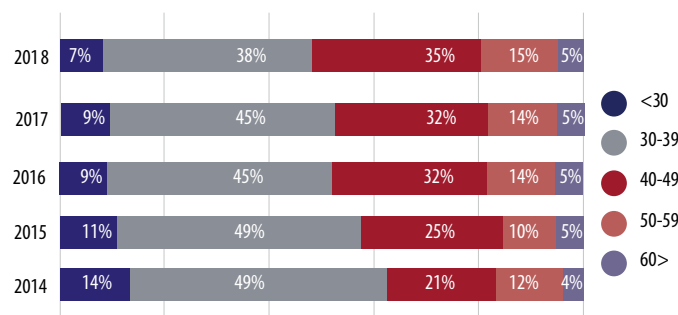
18.attēls.

Valsts kases personāla sadalījums pēc dzimuma (2014.–2018.gads) (%)

19.attēls.

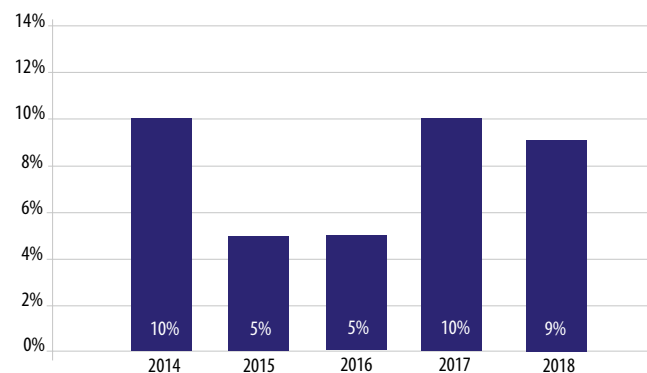
Valsts kases personāla sadalījums pēc vecuma (2014.–2018.gads) (%)

Valsts kase apvieno sevī gan valsts pārvaldes iestādes, gan banku sektora darbam raksturīgās funkcijas ar dinamisku un jauniem izaicinājumiem piesātinātu darba vidi. Valsts kases personālu kopumā raksturo ilga nodarbinātība iestādē, kas liecina par ierēdņu un darbinieku lojalitāti Valsts kasei kā darba vietai.

20.attēls.

Atbrīvotā personāla īpatsvars no faktiski strādājošajiem nodarbinātajiem (2014.–2018.gads) (%)

2018.gadā atbrīvotā personāla īpatsvars bija 9% no faktiski strādājošajiem, kas, salīdzinot ar 2017.gadu, ir nedaudz mazāks (sk. 20.attēlu), tomēr joprojām pastāv grūtības noturēt un piesaistīt darbam Valsts kasē augsta līmeņa profesionāļus, jo īpaši finanšu vadības jomā, sakarā ar nekonkurētspējīgu atalgojumu valsts pārvaldē. Valsts kase pievērš īpašu uzmanību kolēģu profesionālās attīstības veicināšanai, iespēju robežās nodrošinot gan horizontālās, gan vertikālās karjeras izaugsmes iespējas iestādes ietvaros, piemēram, pārceļot citā amatā, iesaistot attīstības projektu realizēšanā u.tml.

Valsts kases lielākā vērtība ir augsti izglītots un profesionāls personāls. 97% strādājošo ir augstākā izglītība. Lai nodrošinātu profesionāla personāla piesaisti, Valsts kase sadarbojas ar augstākajām mācību iestādēm un personāla atlases uzņēmumu. Profesionāla un objektīva personāla atlases procesa nodrošināšanai izveido konkursa komisiju, kura vairākās kārtās, izmantojot strukturētus kritērijus pretendentu vērtēšanai (punktu sistēmā) un organizējot praktiskos pārbaudes uzdevumus un pārrunas, atlasa piemērotākos pretendentes.

Mācību vajadzības Valsts kase izvērtē un nosaka, ņemot vērā iestādes stratēģisko virzību, struktūrvienību funkcijas u.c. kritērijus, kas pamato mācību nepieciešamību efektīvai darba uzdevumu izpildei, apstiprinot kārtējā gada mācību plānu. Mācību procesa organizēšanā Valsts kase turpina meklēt labākos risinājumus nodarbināto profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai, organizējot gan lielākām Valsts kases nodarbināto grupām pielāgotas mācības, gan nodrošinot individuālas mācību iespējas.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados aktuālas bija Valsts kases organizētās kopējās mācības kolēģiem šādās jomās: Vispārējās datu aizsardzības regulas prasības, informācijas drošības vadība, korupcijas un interešu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika, lietojumprogrammu virtualizācija, normatīvo aktu par grāmatvedības uzskaiti un pārskatu sagatavošanas budžeta iestādēs prasību piemērošana, kā arī sadarbība ar medijiem. Jauno darbinieku dienās ierēdņi un darbinieki iepazīstas ar Valsts kases funkcijām, stratēģisko virzību, kvalitātes un risku vadību, informācijas drošības politiku u.c. darbam nepieciešamo informāciju.

6. Valsts kases kā valsts pārvaldes iestādes pārvaldība

6.3. Kvalitātes, risku un informācijas drošības pārvaldība

Valsts kases kvalitātes vadības sistēma kopš 2006.gada ir sertificēta atbilstoši starptautiskā standarta ISO 9001 "Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības" prasībām. Šo gadu laikā ir ieviesta un efektīvi uzturēta Valsts kases procesu vadība un uzraudzība, iestādes mērķu plānošana un sasniegšana, ārējo un iekšējo faktoru ietekmes pārraudzība, risku vadība, komunikācijas procesu organizētība, ieinteresēto pušu apzināšana un to prasību iekļaušana iestādes darbības procesos, kā arī darbinieku profesionalitāte, iesaiste un informētība par vadības lēmumiem.

Būtiska Valsts kases vadības procesu sastāvdaļa ir risku vadība, kas sekmē Valsts kases mērķu sasniegšanu un efektīvu procesu un projektu pārvaldību. Risku vadība Valsts kasē ir vērsta uz risku apzināšanu un samazināšanu līdz pieņemamam līmenim, potenciālo iespēju izmantošanu un labas pārvaldības principu ievērošanas sekmēšanu.

Lai nodrošināt augstu Valsts kases sniegto pakalpojumu kvalitāti un drošību, īpašu uzmanību pievēršot informācijas apstrādes sistēmu darbības stabilitātei un uzticamībai, informācijas drošības pārvaldība ir viena no Valsts kases pastāvīgajām prioritātēm.

Integrētās Valsts kases kvalitātes vadības un informācijas drošības pārvaldības sistēmas sertificētas atbilstoši standarta ISO 9001:2015 un ISO 27001:2013 prasībām.

2019.gada februārī sekmīgi noritējis Valsts kases integrētās vadības sistēmas uzraudzības audits. "Bureau Veritas Latvia" auditori atzina, ka Valsts kasē organizēta laba iekšējā komunikācija un struktūrvienību sadarbība, skatot jautājumus komitejās, iesaistot iespējami daudz ieinteresētās un iesaistītās puses, kā arī uzteicama ir Valsts kases timekļa vietnē pieejamā informācija, pakalpojumu detalizēts skaidrojums, izvietotās veidlapas un instrukcijas.

Valsts kasē ir sertificētas visas pamatdarbības jomas: Valsts budžeta izpilde, Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība, Valsts aizdevumu un galvojumu vadība, Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācija un Grāmatvedības uzskaites pakalpojums.

6.4. Iekšējās kontroles sistēma

Valsts kases iekšējās kontroles sistēma ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju.

Kontroles vides kultūru Valsts kase ir izveidojusi, nodrošinot darbības atbilstību kvalitātes vadības sistēmai un ētikas kodeksam, veicinot darbinieku iesaistīšanos iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanā. Valsts kasē ir ieviesta tāda organizatoriskā struktūra, kas skaidri nosaka atbildību, pilnvaras, pienākumu sadali un atskaitīšanās kārtību.

Valsts kasē risku vadība un kvalitātes vadība ir integrētas ikdienas darbībās un projektu vadībā, kas virza Valsts kases kontroles aktivitātes no korektīvām uz preventīvām. Valsts kases procesi un to īstenošanā realizējamās kontroles ir noteiktas iekšējos kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošos dokumentos.

Iekšējās kontroles sistēmu Valsts kase uzrauga, pielietojot procesu vadības pieeju, mērot procesu snieguma rādītājus, izmantojot stratēģiskās vadības procesu, analizējot Valsts kases darbības rezultātus, veicot iekšējos auditus, ieviešot auditu un citu novērtējumu rezultātā sniegtos ieteikumus iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanai.

2018.gadā veiktie iekšējie auditu, kā arī auditu ieteikumu ieviešanas gaita liecināja, ka Valsts kases iekšējā kontroles sistēma darbojas labi un kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas sniedz pietiekamu pārlicību, ka Valsts kases riski tiek vadīti un iestādes mērķi tiek sasniegti.

Iekšējās kontroles sistēma palīdz nodrošināt iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem un saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos un dokumentos noteiktajām prasībām.

Valsts kase pastāvīgi pilnveido procesus, ņemot vērā labākās prakses piemērus un finanšu sektora organizāciju pieredzi.

Komunikācija ar sabiedrību

2018

Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Valsts kases tēlu veido profesionāli veikts komandas darbs, kopīgi radot iestādi, kurai uzticas un kuru novērtē.

Ņemot vērā Valsts kasei deleģētās funkcijas, Valsts kases komunikācija galvenokārt ir vērsta uz starpiestāžu pakalpojumu sniegšanu, klientu un citu ieinteresēto pušu⁴³ informēšanu, kā arī mērķtiecīgu sadarbības partneru attiecību vadību – informācijas sniegšanu ārvalstu un starptautiskajām finanšu institūcijām, kredītreitinga aģentūrām un vērtspapīru investoriem, kuri izmanto Valsts kases sniegto informāciju par valsts parāda vadību, rezultativajiem rādītājiem un nākotnes tendencēm un aktualitātēm Latvijas finanšu sektorā.

Valsts kases komunikācijas procesus būtiski ietekmē valsts sociālpolitiskie un ekonomiskie apstākļi: Valsts kase turpina būt notikumu epicentrā, aktuāla ir plašsaziņas līdzekļu un sabiedrības interese par Valsts kases darbu, funkcijām un atbildību. Valsts kase regulāri informē par tās kompetencē esošajiem jautājumiem: sagatavo un izplata preses relīzes, sniedz intervijas un atbild uz plašsaziņas līdzekļus interesējošiem jautājumiem.

Lai nodrošinātu operatīvas un sekmīgas darbības plānojumu, radītu un uzturētu Valsts kasē labvēlīgu iekšējo komunikācijas sadarbības vidi un ar papildu aktivitātēm ārējā komunikācijā attīstītu Valsts kases tēlu, izstrādāts un izpildīts Valsts kases 2018.gada komunikācijas plāns.

Valsts kases tīmekļa vietnē www.kase.gov.lv pieejama informācija par iestādi un tās funkcijām, regulāri tiek ievietota un atjaunota informācija par Valsts kases aktualitātēm, nodrošināta iespēja elektroniski uzdot jautājumus, kā arī iesniegt iesniegumu. Tīmekļa vietnes apmeklētājiem tā ir iespēja saņemt operatīvu atbildi uz savu jautājumu, bet Valsts kasei – iespēja iepazīties ar klientus un ieinteresētās puses interesējošiem jautājumiem, nepieciešamības gadījumā sagatavojot plašāku informāciju ievietošanai gan tīmekļa vietnē, gan izplatīšanai klientiem un ieinteresētajām pusēm, kā arī identificēt un novērst potenciālās problēmas.

Lai aktīvāk veidotu divvirzienu komunikāciju ar iedzīvotājiem, sadarbības partneriem un citām ieinteresētajām pusēm, tādējādi veicinot izpratni par Valsts kases kompetences jomām, Valsts kase komunicē arī sociālo mediju vietnes *Twitter* profilā.

Radot drošu ieguldīšanas iespēju Latvijas iedzīvotājiem – krājobligācijas, kuru būtība ir nodrošināt iespēju ikvienam Latvijas iedzīvotājam iegādāties valsts vērtspapīrus, tādējādi savu naudu uz laiku uzticot valstij, to iegādei izveidota tīmekļa vietne www.krajobligacijas.lv, kurā pieejama visa krājobligāciju iegādei nepieciešamā informācija un skaidrojumi.

Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar Valsts kases darba kvalitāti un to rezultāti

Valsts kases pakalpojumu sniegšanā svarīga ir to saprotamība, operatīvitate, ērtība un vienkāršība, kā arī plānotas un koordinētas komunikācijas nodrošināšana. To panāk, analizējot klientu vajadzības un ieinteresēto pušu prasības, izmantojot mūsdienīgas informācijas un tehnoloģiju sniegtās iespējas, uz klientu orientētus apkalpošanas principus. Valsts kase pateicas klientiem par viņu sniegto viedokli, kas Valsts kasei ir ļoti būtisks. Saņemtā informācija tiek izmantota, lai attīstītu un pilnveidotu kvalitatīvus un daudzveidīgus pakalpojumus atbilstoši labas pārvaldības un klientu apkalpošanas standartiem. Valsts kases klientu aptauja tiks veikta 2019.gadā.

⁴³ Persona vai personu grupa, kas tieši vai netieši var ietekmēt vai var tikt ietekmēta Valsts kases lēmuma vai rīcības rezultātā.

Valsts kases 2019.gada attīstības prioritātes

- 1) Valsts kases procesu optimizācija un automatizācija, maksimāli izmantojot standarta informācijas tehnoloģiju risinājumu funkcionalitāti, izskatot iespējas arī mainīt esošos Valsts kases procesus un spēkā esošos normatīvos aktus.
- 2) Attīstīt grāmatvedības uzskaites pakalpojumu un personālvadības tehnisko risinājumu atbilstoši vienotiem uzskaites pamatprincipiem, optimizējot finanšu informācijas tehnoloģiju un cilvēkresursu izmantošanu.
- 3) Mērķtiecīgi ieviest *Valsts kases informācijas tehnoloģiju stratēģiju 2019.-2021.gadam*.
- 4) Pilnveidot Valsts kases iekšējās kontroles sistēmu starptautisko un nacionālo sankciju un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā.